

***RİSK YÖNETİMİNİN ETKİNLİĞİNİN
DEĞERLENDİRİLMESİ HAKKINDA
ANKET ÇALIŞMASI***

***BANKACILIK DÜZENLEME VE GÖZETİM MÜDÜRLÜĞÜ
Aralık-2010***

I. Kredi Riski

A. Genel

1. Üst Yönetimin Rolü

Risk Yönetimi Değerlendirme Kıstasları	Kıstaslarla İlgili Banka Sistem Analizi	Evet	Hayır	Kısmen
a. Üst yönetimin kredilendirme ve kredi riski kontrolü politikaları.	<ol style="list-style-type: none">1. Üst yönetim, bankanın bilanço içi ve bilanço dışı işlemlerde kredi riskine maruz kaldığını ve kredi riskinin önemini açıkça anlıyor mu?2. Aktif kalitesi hakkında geliştirilmiş bir politika var mı?3. Üst yönetim büyüme hedeflenirken aktif kalitesinden feragat edilmemesi gerektiğinin farkında mı?4. Üst yönetim aktif kalitesi ile ilgili (risk birimi bünyesinde) periyodik olarak bağımsız kredi riskini müşteri bazında değerlendiren bir durum tespiti yaptırıyor mu?5. Aktif kalitesi durum tespiti sonucunda karşılıklar tebliği doğrultusunda donuklaşma eğilimi tespit edilen alacaklara karşılık ayrılıyor mu?6. Üst yönetim bankanın faaliyetleri ile orantılı kredi riski kontrolünü içeren bir sistemin kurulması gerekliliğinin farkında mı?			
b. Kredilendirme sürecinde sorumluluğu olan çalışanlarla ilgili çıkar çatışmasını önleyici tedbirler.	<ol style="list-style-type: none">1. Borç verme yetkisinde olan tüm çalışanların imzalayarak beyan edeceği, çıkar çatışması ve ahlak kuralları ile ilgili beyannameler mevcut mu?2. Çıkar çatışmasını önlemek açısından, istihbaratla, kredi değerlendirme ve onay mekanizmaları ayrıştırılmış mı?3. Krediler bölümünde çalışan tüm personel çıkar çatışması ve etik kuralları kapsayan eğitime katıldı mı?4. Borç verme yetkisinde olan tüm çalışanlar, herhangi bir müşteriden veya potansiyel müşteriden parasal veya parasal olmayan herhangi bir çıkar sağlamanın kabul			

	edilemez olduğunu ve böyle bir durumda çalışanın işine derhal son verileceğinin farkında mı?			
	5. Bankanın herhangi bir müşteriyle, herhangi bir çıkar ilişkisine girdiğinden şüphelenilen personelinin denetimi ile ilgili bir sistemi var mı?			
<u>Yorum/Notlar</u>				
<u>İç Denetimin Değerlendirmesi</u>				

2. Kredi Riskinin Bütünleştirilmiş Yönetimi

Risk Yönetimi Değerlendirme Kıstasları	Kıstaslarla İlgili Banka Sistem Analizi	Evet	Hayır	Kısmen
a. Üst yönetimin, banka organizasyonunun tümünde kredi riskinin kontrolüyle ilgili entegre bazda sisteminin yeterliliğinin değerlendirilmesi. Entegre; Tüm yurtiçi/yurtdışı krediler, bilanço içi bilanço dışı işlemler, bankanın sahip olduğu menkul kıymetler ve bağlı ortaklıklarını anlatır.	1. Banka, ülke, sektör, firma veya risk grubu bazında kredi yoğunlaşması olup olmadığını dönemsel olarak kontrol ediyor mu? 2. Kredi riski düzenli olarak entegre bazda izlenip üst yönetime raporlanıyor mu? 3. Bankanın kredi riskini sayısal olarak ölçmeye ve tahmin etmeye yönelik mevcut bir sistemi var mı? 4. Kredi riskini ölçmek ve izlemek için kullanılan yöntemler/modeller düzenli olarak gözden geçiriliyor mu? 5. Yeni bir finansal enstrüman veya ürün piyasaya sunulmadan önce bu			

	enstrümanın/ürünün içerebileceği kredi riski hesaplanıyor ve bu husus üst yönetim tarafından değerlendiriliyor mu?			
b. Kredi limitlerinin belirlenmesi, belli tip müşteride yoğunlaşma olmaması için bu limitlerin düzenli olarak izlenmesi.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kredilerin sektörel bazda dengeli olarak dağıtılmasına özen gösteriliyor mu? 2. Türev ürünler ve menkul kıymet işlemleri dahil olmak üzere maruz kalınan risklere karşı belirlenen kredi limitleri bankanın finansal gücüne uygun mu? 			
c. Bankanın kredilerini periyodik olarak revize etmesini sağlayan kredi derecelendirme sistemi.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kurumsal derecelendirmeler için kantitatif ve kalitatif (sayısal ve niteliksel) faktörlere dayanan objektif bir standart var mı? 2. Dereceler periyodik olarak revize ediliyor mu? 3. Banka kurumsal derecelendirmeyi dikkate alarak kredi limitleri belirliyor mu? 4. Kurumsal derecelendirme yapılırken geçmiş zararlar değerlendiriliyor mu? 5. Geçmiş zarar kayıtları, yüksek kredi derecesine sahip müşterilerin minimum seviyede zarar potansiyeli olduğunu teyit ediyor mu? 6. Kredi faiz oranları belirlenirken müşterilerin kredi dereceleri dikkate alınıyor mu? 7. Kredi onayında ve kredi takibinde kredi derecelendirmesi kullanılıyor mu? 			

Yorum/Notlar

İç Denetimin Değerlendirmesi

3. İçsel Kredi Denetimi ve Zarar ile Provizyonların Uygun Bir Şekilde Hesaplanması

Risk Yönetimi Değerlendirme Kıstasları	Kıstaslarla İlgili Banka Sistem Analizi	Evet	Hayır	Kısmen
a. Kredi memurlarının kredi derecelendirmelerinin doğruluğunu teyit etmek için yönetimin uyguladığı içsel kredi gözden geçirme süreci. NOT: İçsel kredi gözden geçirme süreci büyük bankalarda genellikle kredi kullandırma sürecinden bağımsız, risk yönetimi birimi altında faaliyet göstermektedir. Küçük bankalarda ise bağımsızlıktan feragat edilerek kredi memurlarının birbirlerinin kredi derecelendirmelerini değerlendirmesi ile	1. İçsel kredi gözden geçirme süreci kredi memurlarının oluşturduğu kredi derecelendirme sisteminin doğruluğunu teyit ediyor mu? 2. Kredi derecelendirmesinin hatalı olduğu saptanırsa, hatanın sebebi tespit edilerek, edinilen bu tecrübenin kredi derecelendirme sisteminin ve kredi memurlarının gelişiminde kullanılması sağlanıyor mu? 3. İçsel kredi denetimi zarar saptama ve karşılık ayırma kriterleri, uluslararası finansal raporlama standartları ve denetim otoritelerinin varlık değerlendirme politikaları ile uyumlu mu? 4. Bankanın tüm teşkilatını ve ana merkezini kapsayacak şekilde düzenlenmiş, kredilerinin içsel denetimi için bir operasyon manüeli var mı? 5. Bilanço dışı işlemler de içsel kredi denetimine			

<p>yürütülür. Bu gibi durumlarda dış denetçilerin provizyon ayırma önerilerinin benimsenmesi sağlanarak, bağımsızlığın feragatinden doğabilecek riskler azaltılmalıdır.</p>	<p>tabi mi?</p> <p>6. Banka borçlu derecelendirme ve kredi sınıflandırmasını, kredilerin içsel denetiminde temel alınan teminat değerini de göz önünde bulundurarak mı belirliyor?</p>			
<p>b. Bankanın içsel kredi denetimi sürecinin, kapsamının ve personel ihtiyaçlarının belirlenmesi.</p>	<p>1. İçsel kredileri denetleyen birim, ticari kredilerin en az 4/5'lik kısmını aylık bazda denetliyor mu?</p> <p>2. İçsel kredi denetimini yapan bölümlerle, bunların sonuçlarını temel alarak inceleme yapan bölümler veya kişiler açık bir şekilde belirlenmiş midir?</p> <p>3. İçsel kredi denetimi ve incelemesi yapan bölümlerdeki personel/yöneticiler deneyimli midir?</p> <p>4. Ana merkez, içsel kredi denetimi birimlerine uygun eğitim ve rehberlik hizmetleri sağlıyor mu?</p>			
<p>c. Üst Yönetimin içsel kredi denetimlerinin sonuçları hakkında bilgilendirilmesi.</p>	<p>1. İçsel kredi denetimi sonuçları üst yönetime raporlanıyor mu?</p> <p>2. İçsel kredi denetimi sisteminin uygulanmasını engelleyen problemler gibi sorunlar, sistemin iyileştirilmesi için üst yönetime uygun bir şekilde raporlanıyor mu?</p>			
<p>d. Bankanın içsel kredi denetimi sonuçlarına göre kayıttan silme ve provizyonların miktarını hesaplaması.</p>	<p>1. Üst Yönetimin onayının alınması gibi gerekli prosedürlerin yerine getirilmesinden sonra mali zarar ve provizyonlarla ilgili standartlar resmi olarak içsel kurallara dahil edilmiş midir?</p> <p>2. Kayıttan silme ve provizyonlar için mevcut olan standartlar yürürlükteki düzenlemeler ve dış denetçilerin önerileri ile uyumlu mu?</p> <p>3. İçsel kredi denetleme ekibi, kredi provizyonlarının yeterliliğini hesaplamak için veri sağlıyor mu?</p>			

Yorum/Notlar

İç Denetimin Değerlendirmesi

4. Kredi Disiplini

Risk Yönetimi Değerlendirme Kıstasları	Kıstaslarla İlgili Banka Sistem Analizi	Evet	Hayır	Kısmen
a. Genel müdürlüğün şube müdürlerini kredi onayı konusunda yetkilendirmesi. (Eğer Varsa)	1. Şube müdürlerine verilen kredi onayı yetkisi bankanın yönetim politikasına ve ticari faaliyetlerine uygun mu? 2. Üst yönetim kredi verme yetkisinin deneyim, uzmanlık ve mevkiye göre belirlendiği bir kademe sistemi tesis etti mi? 3. Şube müdürlerinin onayladığı kredilerin Genel Müdürlük tarafından da değerlendirildiği bir ikinci kontrol sistemi tesis edilmiş midir?			
b. Genel müdürlük krediler bölümünün şubelerin kredi faaliyetlerini kontrol etmesi ve izlemesi.	1. Üst yönetim ve kredi komitesi kontrol ve izleme görevini etkili olarak yapıyor mu? 2. Banka kredi başvuru ve değerlemesi için standart bir sistem mi kullanmaktadır?			
c. Kredi onaylamasında imzalanan kayıt ve şartlara uyum.	1. İç denetçiler kredi dokümanlarını ve kredi onaylama dokümanlarını kontrol ederek kayıt ve şartlara uyulup uyulmadığını kontrol ediyor mu? 2. Banka, şartları yerine getirilmeyen kredi			

	<p>borçlarının vade uzatmasını engelleyen bir sisteme sahip mi?</p> <p>3. Bu sistem en azından yılda bir kez gözden geçiriliyor mu?</p> <p>4. Yeni kredi memurları için bankanın kapsamlı bir eğitim programı var mı?</p>			
d. Ticari kredilerle ilgili sözleşmelerin kamuyu aydınlatma yükümlülüğü, kısıtlayıcı finansal şartlar ve cezai bileşenleri içermesi.	<p>1. Sözleşmeler kredi nitelikleri, finansal pozisyon, çeşitli kısıtlayıcı şartlar ve temerrüdü oluşturan bileşenlerle ilgili açıklamaları içeriyor mu?</p> <p>2. Banka, krediyi farklı bir ülkede ve farklı yasalara tabi yabancı bir şirkete vermesi durumunda, anlaşmanın bütünü ve bunun yerel mahkemelerde uygulanabilirliği açısından avukatlardan veya diğer uygun görülen mahkemelerden yasal görüş alıyor mu?</p>			
e. Bankanın sendikasyon kredisi alan bir gruba dahil olması durumunda sendikasyon lideri kuruluşun krediyi başarıyla yönettiğinden ve kredinin süresi boyunca yeterli bilgi akışının sağlandığından emin olması. (Eğer Varsa)	<p>1. Sendikasyon kredisi alan kuruluş olarak banka, kredi veren kurum adına kredileri yönetiyor ve bu kredilere kendi kurumundan verilmiş gibi muamele yapıyor mu?</p> <p>2. Bankada alınan sendikasyon kredilerinin şartlarını ve koşullarını değerlendirebilecek niteliklere haiz bir görevli var mı?</p> <p>3. Bankada sendikasyon kredisi ile ilgili finansal şartları ve kredi veren kuruluşun ödeme yeteneğini açık bir şekilde değerlendirebilecek niteliklere haiz kredi memurları var mı?</p> <p>4. Bağımsız bir kredi yönetimi sağlayabilmek için katılımcılar geniş çaplı bir bilgi ağı oluşturdu mu?</p>			
<u>Yorum/Notlar</u>				

İç Denetimin Değerlendirmesi

5. Personel Eğitimi ve Yetiştirilmesi

Risk Yönetimi Değerlendirme Kıstasları	Kıstaslarla İlgili Banka Sistem Analizi	Evet	Hayır	Kısmen
Bankanın tüm teşkilatındaki kredi memurlarının organizasyon içerisindeki seviyelerinin geliştirilmesi.	1. Kredi operasyonlarında her seviyede görevli personel ve kredi memurlarına düzenli olarak kredi operasyonları ile ilgili eğitim veriliyor mu? 2. Bankadaki eğitim programları bölümler arasında değişimi de öngörüyor mu?			

Yorum/Notlar

İç Denetimin Değerlendirmesi

B. Yerel Kredi Yönetimi

1. Kredilerin Analizi, Onaylanması ve Kaynakların Kullanımı

Risk Yönetimi Değerlendirme Kıstasları	Kıstaslarla İlgili Banka Sistem Analizi	Evet	Hayır	Kısmen
a. Bankanın, borçlunun kredibilitesini değerlendirmesi.	<ol style="list-style-type: none">1. Banka, kredi müşterisinin finansal tablolarını, muhasebe politikalarının sağlamlığı ve kredibilitesi bakımından inceliyor mu?2. Banka, müşterisinin finansal durumunu, müşterinin bilanço, kar zarar ve nakit akım tablolarını inceleme yoluyla mı belirliyor?3. Banka, kredi müşterisinin şirketleri ve bunların yan kuruluşlarının finansal durumlarını yeterli derecede değerlendirebiliyor mu?4. Banka, kredi müşterilerinin iş kabiliyetleri ve finansal durumları hakkında yeterli bilgiye sahip mi?5. Banka, kredi müşterilerinin kredibiliteleri ve sağlamlığı hakkında bilgi topluyor mu?6. Banka, endüstri ve sektör değerlendirmelerinde kendi oluşturduğu araştırma birimini kullanıyor veya dış kaynaklara başvuruyor mu?7. Bankada, kredi müşterisinin kredibilitesini sayısal olarak değerlendirmek için mevcut bir finansal tablo veri tabanı var mı?			
b. Bankanın kredi müşterilerinin iş beklentilerini, aldıkları kredilerin kullanımını ve borç ödeme kapasitesini analiz etmesi.	<ol style="list-style-type: none">1. Banka, müşterilerin iş projelerinin rasyonelliğini inceliyor mu?2. Banka, müşterilerin kullandığı kredilerin kullanımını kontrol ediyor mu?3. Banka, kredi müşterilerinin geri ödeme kaynaklarını iyice analiz ediyor mu? <p>Bankanın kredi müşterilerinin geri ödeme kaynaklarını analiz etmek için kullandığı başlıca faktörler :</p> <ul style="list-style-type: none">• Yenilenebilir kredi-iş beklentileri, satış trendleri, alacak hesabı ve envanter gibi			

	<p>kısa dönem varlıkların kalitesi</p> <ul style="list-style-type: none"> Vadeli borç-borçlanma koşullarının geri ödeme için tahsis edilmiş gelir miktarı ile karşılaştırılması <p>4. Banka satışlar ve ödenmemiş borçlar arasındaki denge ve satıcı ile alıcı arasındaki ticari ilişkileri incelemek gibi metotlarla ticari senetleri analiz ediyor mu?</p>			
Yorum/Notlar				
İç Denetimin Değerlendirmesi				

2. Kredilerin İzlenmesi

Risk Yönetimi Değerlendirme Kıstasları	Kıstaslarla İlgili Banka Sistem Analizi	Evet	Hayır	Kısmen
a. Bankanın kredi kullanım süresinin uzatılmasının ardından finansal analiz yolu ile kredi müşterilerinin iş performansını izlemesi.	<p>1. Banka, yılda en az iki kez ticari borçlar ve ticari gayrimenkuller için finansal analiz yapıyor mu?</p> <p>2. Banka, bilanço tahminleri ve aylık veya çeyrek dönemlik kar/zarar raporları aracılığı ile müşterilerinin finansal durumlarındaki değişiklikleri izliyor mu?</p> <p>3. Banka, borç alınan fonların kullanımını finansal analiz yolu ile teyit ediyor mu?</p> <p>4. Bankanın, şirketler için geliştirdiği ve kullandığı verimli bir finansal analiz sistemi var mı?</p> <p>5. Banka, en son tamamlanan gerekli verileri</p>			

	düzenli olarak ve daha sonra atıf yapmak ve izlemek maksadıyla kaydediyor mu?			
b. Bankanın yoğunlaşma riskini denetlemesi.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Banka, büyük kredilerin ve yoğunlaşma riskinin izlenmesi ve denetlenmesi konularına gereken önemi veriyor mu? 2. Banka, gerekli durumlarda bilanço dışı işlemleri de kapsayacak bir kredi riski değerlendirmesi yapabilecek kapasiteye sahip mi? 3. Bankada, grup risklerini grup firmaları arasındaki gerçek nakit akışını izlemeye yönelik katı bir anlayış bütünlüğü var mı? 4. Banka, grup müşterileri arasındaki kredi riskini konsolide bazda izleyerek kontrol edebiliyor mu? 5. Banka, bir gruba ait grup firmalarının bir bütün olarak iş performanslarını ve birbirleri arasındaki fon akışını izliyor mu? 6. Banka, grubun konsolide bazda finansal durumunu değerlendirip anlayabiliyor mu? 			
c. Bankanın müşterilerinin kredibilitesi hakkında sistematik bir şekilde veri tabanı oluşturması.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Banka, kendi müşterilerine kredi vermek için üçüncü kişilerden (banka veya diğer kredi veren kuruluşlardan) kredi alabiliyor mu? 2. Banka, kredi veren üçüncü kişilerin finansal durumlarını yeterli derecede ve sıklıkla izliyor mu? 3. Banka, risk merkezi kanalıyla veya başka özel kanallarla müşterilerinin kredibilitesini sorguluyor mu? 			

	4. Bankanın, müşterilerinin ödemelerini talep etmek üzere otomatik bir arama sistemi var mı ve bundan etkin bir şekilde faydalanıyor mu?			
	5. Banka, bireysel müşterilere yönelik, kendi veri tabanını oluşturdu mu?			

Yorum/Notlar

--

İç Denetimin Değerlendirmesi

--

3. Sorunlu Müşterilerin Yönetimi

Risk Yönetimi Değerlendirme Kıstasları	Kıstaslarla İlgili Banka Sistem Analizi	Evet	Hayır	Kısmen
a. Bankanın sorunlu kredi müşterileri ile ilgili yönetimi.	<p>1. Bankanın, denetim otoritesi tarafından düzenlemelerde belirtilen standart dışı krediler tanımıyla örtüşen bir sorunlu müşteriler tanımı var mı?</p> <p>2. Banka, sorunlu müşterilerin kredilerini diğer kredilerinden ayırıyor ve onları ayrı olarak yönetiyor mu?</p> <p>3. Bankanın, sorunlu kredilerin tahsil edilmesi ve bunlardan arınmaya yönelik açık bir politikası var mı?</p> <p>4. Sorunlu kredilerin yönetimi bakımından, genel merkez ve şubeler arasında yeterli işbirliği mevcut mu?</p>			

	<p>5. Sorunlu ve zamanında ödemelerini yapmayan müşterilerin bir listesi, düzenli olarak tüm şubelere gönderiliyor mu?</p> <p>6. Banka, sorunlu müşterilerin aylık işletme performanslarını ve fon akışlarını gözetliyor mu?</p>			
<p>b. Bankanın borcunu ödemekte gecikme yaşayan müşterilerine sunduğu borçlarını yeniden yapılandırma planı ve söz konusu müşterilere spesifik olarak yol (rehberlik) göstermesi.</p>	<p>1. Banka, düzenli olarak sorunlu müşteri yöneticileriyle, gerçek işletme performanslarıyla ilgili olarak görüşüyor ve uygun yönlendirmeyi sağlıyor mu?</p> <p>2. Banka, personel tahsis etmek suretiyle, problemlı müşterilerin yeniden yapılandırma planlarının ele alınmasında, iş yapısıyla uyumlu bir planın ortaya çıkması için gayret sarf ediyor mu?</p> <p>3. Banka, problemlı müşterilerden kendi yapılandırma planlarını talep ederek, bunun fizibilitesini kontrol ediyor mu?</p>			

Yorum/Notlar

İç Denetimin Değerlendirmesi

4. Teminat ve Garantiler

Risk Yönetimi Değerlendirme Kıstasları		Kıstaslarla İlgili Banka Sistem Analizi	Evet	Hayır	Kısmen
a. Teminat alınırken nelere dikkat edildiği ve alınan teminatlara yönelik yapılan değerlendirme.	1.Genel ve döner sermaye kredileri	<p>1. Teminatın değerlendirilmesindeki, yeniden değer biçilmesindeki ve sürdürülebilirliğindeki resmi ve gayri resmi değerlemeler yeterli midir?</p> <p>2. Bankanın teminat değerlendirmesi, borçlunun iş performansına paralel güçlendirilebilecek şekilde esnek midir?</p>			
	2.Gayrimenkuller	<p>1. Banka, düzenli olarak yerinden incelemelerde bulunuyor mu?</p> <p>2. Banka, özellikle ticari gayri menkul kredileri, teminat mektubu ve garantilere teminat olarak alınan gayri menkullerin düzenli olarak resmi yeniden değerlendirmesini yapıyor mu?</p> <p>3. Banka, düzenli olarak teminat değerleri ile karşılığında kullandığı kredilerin oranını izliyor mu?</p> <p>4. Banka, teminattaki binaların yangına depreme v.s. karşı sigorta yapılıp yapılmadığını kontrol ediyor mu?</p> <p>5. Banka, teminat konusu mallar üzerindeki olası ihtilaf durumunu araştırıyor ve bu konular değerlendirme sürecinde dikkate alınıyor mu?</p>			
	3.Menkul kıymetler	<p>1. Banka, düzenli olarak (mesela aylık olarak) teminat olarak tuttuğu menkul kıymetlerin resmi olarak değerlendirmesini gözden geçirip yeniliyor mu?</p> <p>2. Banka, gerek duyulduğunda söz konusu menkul kıymetlerin değerlerini yeniliyor mu?</p>			

b. Kefilin, onayladığı kredinin ödenmesi konusundaki yeterliliği ve katkısının değerlendirilmesi.	1. Banka, kefilin kredinin ödenmesine vereceği garantiyi onaylıyor ve üçüncü kişinin imzalı bir senetle sağlayacağı teminatı tanıyor mu? 2. Banka, kefilin finansal durumu hakkında bilgi sahibi mi? 3. Banka, düzenli olarak kefil hakkındaki bilgileri değerlendiriyor mu?			
---	--	--	--	--

Yorum/Notlar

İç Denetimin Değerlendirmesi

C. Yurtdışı Operasyonlar İçin Kredi Gözden Geçirmeleri (Eğer Varsa)

Risk Yönetimi Değerlendirme Kıstasları	Kıstaslarla İlgili Banka Sistem Analizi	Evet	Hayır	Kısmen
a. Bankanın kredi verilen her ülkedeki durumla ilgili bilgi toplaması ve kredi risk yönetimine yardımcı olmak için bilgiyi analiz etmesi.	1. Banka, özellikle kredi kullandırdığı her ülkenin politik ve ekonomik durumuyla ilgili bilgi topluyor mu? 2. Bankanın araştırma bölümü, kendi araştırmasını yapıyor mu? 3. Bankanın risk yönetimden sorumlu çalışanları, bu yöndeki veri tabanını pekiştirmek için yerinde incelemede bulunuyor mu?			
b. Bankanın ülke riskini değerlendirilmesi ve kıstasları periyodik olarak gözden geçirmesi.	1. Banka, ülkelerin kredi notunu ve dış kaynaklardan elde ettiği diğer bilgileri ülke riskini değerlendirmek için kullanıyor mu?			

	2. Banka, düzenli olarak (ör. yılda iki kez) ülkenin kredi notunu gözden geçiriyor mu?			
	3. Banka, dış kaynaklardan aldığı kredi notu ve bilgilere atıf yaparak kendi ülke notlarını hazırlıyor mu?			
	4. Ülke notunun belirlenmesindeki kıstaslar açık ve objektif mi?			
	5. Banka, bahse konu notları, kredilerin ödenemeyeceği açığa çıkan acil durumlarda, esnek bir şekilde gözden geçirebilme yeteneğine sahip mi?			

Yorum/Notlar

İç Denetimin Değerlendirmesi

II. Piyasa Riski

A. Genel

1. Hazine İşlemleri - Üst Yönetimin Rolü

Risk Yönetimi Değerlendirme Kıstasları	Kıstaslarla İlgili Banka Sistem Analizi	Evet	Hayır	Kısmen
a. Piyasa işlemlerinin önemi, amacı ve çeşitleri ile ilgili bankanın politikası;	1. Piyasa işlemlerinin amacı, çeşitleri ve önemi, banka politikalarında, muhasebe sisteminde, yıllık planlamalarda ve iç kontrol düzenlemelerinde açıkça tanımlanıyor mu?			

Bankanın yazılı ve periyodik olarak gözden geçirilen politikaları.				
b. Üst yönetimin piyasa işlemleri ve aktif/pasif yapısı ile ilgili içsel risk için farkındalığın yaratılmasında ve risk yönetim politikasının ve prosedürlerinin oluşturulmasındaki yeri ve önemi.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Üst yönetim, aşağıda sıralanan riskleri anlayıp, bu risklerin yönetiminde aktif olarak yer alıyor mu? <ul style="list-style-type: none"> • Bankanın aktif/pasif yapısı dolayısıyla var olan içsel likidite riski, • Bankanın aktif/pasif yapısı dolayısıyla var olan içsel faiz oranı riski, • Bankanın aktif/pasif yapısı dolayısıyla var olan içsel kur riski, • Türev işlemlerden kaynaklanan içsel riskler ile opsiyon ve future piyasalarından kaynaklanan riskler, 2. Bankanın üst yönetimi, risk doğuran faaliyetlerin bankanın özkaynakları ve karlılığı gibi finansal güçle desteklenmesi gerektiğini anlıyor mu? 3. Üst yönetimin riskleri, özkaynak, kaynak tahsisi, iş planlarına göre kontrol edebilecek ve makul seviyede tutabilecek bir sistemi var mı? 4. Üst yönetim, piyasa işlemlerinden kaynaklanan tüm riskin farkında mı? 5. Üst yönetim, işlem türleri bazında, riskin büyüklüğü ile kar/zarar arasındaki ilişkiyi tam olarak biliyor mu? 6. Üst yönetim, kullanılan risk ölçüm modellerinin özellikleri ve kullanılacak diğer göstergelerin farkında mı? 			
c. Bankanın kurlarla ilgili var olan kredi riskinin (değişik kurlarda olan paraların zaman değerlerini) takip etme şekli. Bankanın anlaşmalar arasındaki zaman farkını yönetmesi.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Üst yönetim, yabancı para işlemlerindeki içsel takas riskinin farkında mı? 2. Kredi işlemlerinde olduğu gibi, banka, karşı tarafa açılacak yabancı para işlemleri için de açılacak günlük müşteri bazlı risk limitleri belirliyor mu? 3. Üst yönetim, yabancı para işlemlerindeki takas riskini azaltmak için operasyon sistemlerini iyileştirmeye veya karşı tarafla anlaşmalar yapmaya çalışıyor mu? 			

Yorum/Notlar**İç Denetimin Değerlendirmesi****2. Hazine Operasyonları– Risk Yönetim Sistemleri**

Risk Yönetimi Değerlendirme Kıstasları	Kıstaslarla İlgili Banka Sistem Analizi	Evet	Hayır	Kısmen
a. Bankanın organizasyon yapısı, risk kontrol prosedürleri, raporlama sistemleri, yetkilendirme, sorumluluk, emir zinciri ve çıkar çatışması ile ilgili olarak yazılı olan iç düzenlemeleri.	<ol style="list-style-type: none">1. Bankanın maruz kaldığı risklerin yönetimiyle ilgili içsel yazılı kuralları var mı?2. Risk yönetimi sistemi düzenli olarak, en azından üç aylık periyotlarda gözden geçiriliyor mu?3. Yapılan gözden geçirmeler sonucunda, risk yönetimi sistemi ile ilgili değişiklikler ivedilikle yapılıyor mu?4. Bankanın acil durumlarda alacağı tedbirler açık mı? (örneğin iletişim kurulacak kişiler/ telefonlar, yetki devirleri)5. Bankada, hazine işlemlerini gerçekleştirenlerle, bunlarla ilgili kayıtları tutanların farklı kişiler veya bölümler olmasına dikkat ediliyor mu?			

<p>b. Hazine işlemlerinde ön ve arka ofis arasındaki görev ayırımını dikkate alınarak oluşturulan çift kontrol mekanizması.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ön ve arka ofisler, teşkilat itibarıyla açıkça ayrılmış mıdır? 2. Arka ofis, ön ofisin işlem detayları ile ilgili zamanında mutabakat sağlayabiliyor mu? 3. Karşı tarafla, zamanında, işlem detayları ile ilgili mutabakat yapılabilir mi? 4. Banka, çift kontrol mekanizmasında, taraflar arasında oluşabilecek usulsüzlükleri önleyebilecek personel yönetimi tedbirlerine sahip mi? 5. Risk yönetimi bölümü hem ön ofisin hem de arka ofisin işlemlerini izleyebiliyor mu? 6. Risk yönetimi bölümü personeli, işlemleri ön ofistekiler kadar anlayabilecek bilgi ve deneyime sahip mi? 7. Banka teşkilat yapısında, hem ön ofis hem de arka ofiste, aynı zamanda yöneticilik yapmak engellenmiş midir? 8. Arka ofis, risk yönetimi ile ilgili gerekli bilgileri ön ofisten almaya gerek olmadan elde edebiliyor mu? 			
<p>c. Ön ofis ve arka ofisin üst düzey yönetime ve bölüm müdürlerine işlemleri, risk hacmi ve kar/zarar pozisyonu konusundaki raporlamaları.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ön ofis, işlemlerin yapıldığı anda veya gün içinde, bölüm müdürlerine raporlama yapıyor mu? 2. Arka ofis, ilgili bölüm müdürlerine ve üst düzey yönetime, zamanında, günlük/haftalık/aylık raporlamalar yapıyor mu? 3. Raporlar, gerçekleşen ve gerçekleşmeyen kar/zararı, maruz kalınan riski, pozisyon limitlerine duyarlılığı ve gerektiğinde kar/zarar tahminlerini ve zarar limitlerini içeriyor mu? 4. Her iki ofisin raporları, içerik ve tutarlılıkları bakımından düzenli olarak kontrol ediliyor mu? 5. Raporlar, yönetimin rahatça anlayabileceği şekilde mi? 6. Raporlar, yönetimin karar verme sürecinde kullanılabilir mi? 			

d. Bankanın düzenli iç denetimi ve bağımsız denetimi.	1. İç ve dış denetçiler, piyasa işlemleri ile ilgili ön ofis, ilgili risk birimi, operasyon birimi ve APY(Aktif Pasif Yönetimi) ile düzenli olarak (en azından yılda bir veya iki kez) görüşüyorlar mı? 2. İç denetim bölümünden en azından bir elemanın piyasa işlemleri ile ilgili yeterli bilgi ve tecrübesi var mı? 3. Piyasa işlemlerinin denetimi için bir manüel var mı? 4. İç Denetim, risk yönetimi süreçlerini ve risk yönetim modellerinin yeterliliğini denetliyor mu?			
---	---	--	--	--

<u>Yorum/Notlar</u>

<u>İç Denetimin Değerlendirmesi</u>
--

3. Hazine Operasyonları– Piyasa Uygulamaları ve İşlemleri

Risk Yönetimi Değerlendirme Kıstasları	Kıstaslarla İlgili Banka Sistem Analizi	Evet	Hayır	Kısmen
a. Bankanın risk yönetimini güçlendirmek ve geliştirmek bakımından, yeni ürünleri sunumdan önce ve yeni işlere girerken, aldığı	1. Yönetici pozisyonundaki kişiler, yeni ürünlerin özelliklerini ve içerdikleri riskleri tam olarak kavramışlar mı? 2. Banka yönetiminin, korunma amaçlı işlemlerle (hedge) ilgili, bu pozisyonların muhasebeleştirilmesi, kayıttan silinmesi ve			

tedbirler.	<p>diğer muhasebeleştirme ile ilgili konularda birikimi var mı?</p> <p>3. Yeni ürünlerin ve işlerin tanıtımından önce banka, oluşabilecek risklerin tanımını yapıp, bu risklerden korunmak amacı ile gerekli, tedbirleri alıp risk yönetimi bakımından gerekli prosedürleri geliştiriyor mu?</p> <p>4. Yeni bir ürün veya hizmet sunumu yapılacağında, ilgili diğer bölümlerin de görüşlerinin alındığı uygun planlama ve dokümantasyon hazırlanıyor mu?</p> <p>5. Banka, gerekli olması halinde sunacağı ürün ve hizmetlerle ilgili karşı tarafla çerçeve anlaşması düzenliyor mu?</p>			
------------	---	--	--	--

b. Bankanın kar endişesi taşımadan işlemlerin sağlamlık ve aşırı risk alınmasını engelleyici tedbirleri.	<p>1. Bankanın, hesaplarla ilgili, gerek ticari, gerek muhasebesel, herhangi bir manipülasyon yapılmasını engelleyen bir sistemi var mı?</p> <p>2. Bankada, yetkili personel veya yönetici pozisyondakiler tarafından, işlemlerle ilgili yapılan zararların örtbas edilmesini engelleyen bir sistem var mı?</p> <p>3. Bankanın, gerek yerli, gerekse de yurtdışındaki ofislerinde, risk yönetimi kapasitesini aşan, özkaynak ve kazançla orantısız bir risk pozisyonuna girilmesini engelleyen sistemi var mı?</p>			
--	--	--	--	--

<u>Yorum/Notlar</u>				
----------------------------	--	--	--	--

<u>İç Denetimin Değerlendirmesi</u>				
--	--	--	--	--

4. Hazine Operasyonları

Risk Yönetimi Değerlendirme Kıstasları	Kıstaslarla İlgili Banka Sistem Analizi	Evet	Hayır	Kısmen
a. Bankanın hazine işlemleri ile ilgili eğitim programları.	<ol style="list-style-type: none">1. Hazine işlemlerinde yeterli tecrübeye sahip personel var mı?2. Personel rotasyonuna gidilirken eğitim dikkate alınıyor mu?3. Bankanın işlemleri ile ilgili manüelleri var mı?4. Bankanın hazine bölümünü de içine alan bir eğitim sistemi var mı?5. Hazine ile ilgili bölümlerin yönetiminde, hem işlemlerden anlayan hem de içsel riskleri değerlendirebilen bir yönetici bulunuyor mu?			
b. Banka portföy yönetimi, muhasebe işlemleri, destek hizmeti, risk yönetimi ve takas takibi gibi benzeri otomatik sistemlerin, işlemlerin sıklığı ve iş yapısı dikkate alınarak otomasyon yapısındaki gelişme.	<ol style="list-style-type: none">1. İşlemlerin bilgisayar üzerinden olmasını sağlayabilecek destek sistemler var mı?2. Risk yönetimi için gerekli verileri oluşturmaya yönelik destek sistemi var mı?3. Bankanın, fonların ve bonoların takası için bir sistemi var mı?4. Muhasebeleştirme sistemi ile iş destek sistemi arasında bir bağlılık var mı?5. Tüm şubelerin (yurtdışı dahil) sistemleri bağlı olup, hepsi genel merkezden izlenebiliyor mu?6. Herhangi bir muhasebe veya risk yönetimi işlemi personelin özel bilgisayarında değil de banka network sisteminde mi yapılıyor?			
c. Bankanın, banka dışı kaynaklardan ve araştırma kurumlarından bilgi toplayıp, bunları analiz etmesi.	<ol style="list-style-type: none">1. Banka, banka dışı kaynaklarla günlük olarak ilişkide midir?2. Banka, düzenli olarak bölüm toplantıları düzenleyerek veri analizi ve yatırım stratejisini tartışıyor mu?3. Veri analizinden sorumlu konu uzmanları var mı?			

Yorum/Notlar**İç Denetimin Değerlendirmesi****B. Alım Satım Amaçlı Portföy (Piyasa Değerine Göre İşlem Gören Ürünler) – Fiyat Riski****1. Piyasa Riski Yönetimi**

Risk Yönetimi Değerlendirme Kısıtları	Kısıtlarla İlgili Banka Sistem Analizi	Evet	Hayır	Kısmen
a. Bankanın piyasa riskini ve değerlemeden kaynaklanan kar/zararlarını günlük piyasa değerleri ile belirlemesi.	<p>1. Bankanın menkul değerler portföyü, alım satımına konu olan ve olmayan ürünler bakımından hesap bazında ayrıştırılmış mıdır?</p> <p>2. Pozisyonlar ve kar/zararlar günlük olarak hesaplanıyor mu?</p> <p>3. Alım satımına konu olan ürünler için pozisyonların değerlendirilmesi ve kar/zarar değerlendirmesi, gerçek zamanlı veya talep edildiğinde düzenli olarak yapılıyor mu?</p> <p>4. Fiyatlamada, güncel piyasa fiyatlarının belirlenmesinde, objektif olmayı sağlamak bakımından derlenmiş ve süreci belirleyen güvenilir manüelleri var mı?</p> <p>5. Banka, bir bütün olarak tek bir risk ölçüm metodu kullanıyor mu?</p> <p>6. Banka, risk yönetimi için kullandığı ölçümleri,</p>			

	<p>modelleri, stres testlerini ve vs. denetim veya danışman şirketleri yardımı ile gözden geçiriyor mu?</p> <p>7. Banka, uyguladığı risk yönetimi tekniklerinin sonuçlarını ve düzenli olarak yaptığı stres testlerini, pozisyon limitlerini ve yapacağı işlemleri belirlerken, karar aşamasında kullanıyor mu?</p>			
<p>b. Bankanın pozisyon limitlerini ve zararı durdurma satışı (stop loss) kurallarını belirlemesi ve yönetmesi.</p>	<p>1. Toplam pozisyonlar ve zararı durdurma satışı limitleri yönetim kurulu tarafından mı belirleniyor?</p> <p>2. İşlem yapan piyasa yetkililerinin portföyleri, müdürleri tarafından gün boyunca sıklıkla izleniyor mu?</p> <p>3. Pozisyonlar ve işlem hacimleri bölüm müdürlerine her işgünü, belirli bir saatte raporlanıyor mu?</p> <p>4. Pozisyonlar ve stop-loss limitleri, özkaynakları dikkate almak suretiyle, piyasa yeteneklerine ve kar hedeflerine göre mi belirleniyor?</p>			
<p>c. Bankanın, sunduğu ürünlerinin özelliklerine, piyasa yeteneğine ve işlem metodlarına göre uyguladığı risk yönetimi metodları.</p>	<p>1. Alınacak Pozisyon limitleri, her ürünün özelliği ve işlem metodları dikkate alınarak, para cinsi bazında veya spot/forward oranlarına göre veya net/brüt işlem hacimleri dikkate alınarak mı belirleniyor?</p> <p>2. Banka günlük olarak, yaptığı piyasa işlemlerini, (forward, spot gibi türev işlemlerini) kalan vadelerine göre, bir vade merdiveni yöntemiyle takip ediyor mu?</p> <p>3. Piyasa kapanışı sonrası işlemler, hem bonolar hem de yabancı para işlemlerinde yasaklanmış veya açıkça tanımlanmış mıdır?</p> <p>4. Tüm pozisyonlar, piyasa kapanış sonrası işlemler dahil, ertesi gün bölümü yönetenlere raporlanıyor mu?</p> <p>5. Stop-loss eşiklerini belirleyen kuralların seçiminde, fiyat aralığı, belirlenen piyasa kayıpları, bu kayıpların yapılan anlaşma rakamlarına oranı, piyasa fiyatı ile gerçekleşen zarar gibi yöntemler dikkate alınıyor mu?</p>			
<p>d. Bankanın normal</p>	<p>1. Pozisyon limitleri, piyasa büyüklüğü ve ürün</p>			

koşullarda piyasa büyüklüğü ve likiditeyi göz önüne alarak alım satıma konu pozisyonunu belirleme şekli.	likitliği de dikkate alınarak mı belirleniyor?			
	2. Bankanın, ürün ve ürünü çıkarana göre belirlediği bir pozisyon yönetim metodu var mıdır? Örneğin ürünlere ve ürünü ihraç edene göre pozisyon limiti belirlemek gibi.			
	3. Banka piyasa riski limitlerine karar verirken, ürünün ve ürünü piyasaya ihraç edeni de dikkate alan bir likidite analizi yapıyor mu?			

Yorum/Notlar

--

İç Denetimin Değerlendirmesi

--

2. Piyasa İşlemleri ile İlişkili Kredi Riskinin Yönetimi

Risk Yönetimi Değerlendirme Kıstasları	Kıstaslarla İlgili Banka Sistem Analizi	Evet	Hayır	Kısmen
a. Bankanın borsada kote olmayan menkul değer işlemleri ile ilgili karşı tarafın oluşturduğu kredi riskini hesaplama şekli.	1. Banka, piyasa işlemlerinin ayrıca kredi riski içerdiğinin farkında mı? 2. Banka kredi riskini, ürünün işlem hacmine (toplam miktara) göre mi yoksa ürünün özelliğine ve kalan vadesine göre, krediye dönüşüm oranları kullanılarak mı hesaplıyor? 3. Banka, kredi riskini ikame maliyetini de düşünerek izliyor mu? 4. Kredi riskini ikame maliyeti, piyasanın gerçek fiyatları ile mi hesaplanıyor?			

	<p>5. Kredi riskine maruz değer, yeterince sık olarak izleniyor mu?</p> <p>6. Risk yönetimi birimi, düzenli olarak, hesaplanan bu Kredi riskine maruz değeri denetleyerek, doğruluğunu ve hesaplamının tarafsızlığını kontrol ediyor mu?</p>			
<p>b. Kredi yönetimi bölümünün, aşırı kredi riski alımını önlemek için limitleri belirlemesi.</p>	<p>1. Piyasa işlemleri için aktarılacak kaynak, önceden bağımsız bir Kredi komitesinin onayıyla mı belirleniyor?</p> <p>2. Banka kredi yönetimi, kredi riskini, piyasa işlemleri ile ilgili kullanılan kaynakları da dikkate alarak birlikte mi hesaplıyor?</p> <p>3. Düzenli kredi limitlerinin gözden geçirilme süreci yanında, kredibilitiyi etkileyebilecek olaylar olması halinde, limitler yeniden gözden geçiriliyor mu?</p> <p>4. Ön ofiste çalışanların destek sistemi, halihazırda kullanılmış kredi limitlerinin oranlarının görüntülenmesine olanak veriyor mu?</p> <p>5. Ön ofiste çalışanların destek sistemi, kredi limitinin aşımını gerektiren kredi taleplerinin otomatik reddini, içermekte midir?</p> <p>6. Maruz kalınan kredi riskini azaltmak için netleştirme yönünde yeni anlaşmalar yapılıyor veya teminat anlaşmaları yapılıyor mu?</p>			

Yorum/Notlar

İç Denetimin Değerlendirmesi

C. Yatırım Portföyü (Vadeye Kadar Elde Tutulan Varlıklar ve Satışa Hazır Varlıklar)

1. Risk Yönetim Sistemi

Risk Yönetimi Değerlendirme Kıstasları	Kıstaslarla İlgili Banka Sistem Analizi	Evet	Hayır	Kısmen
a. Bankanın yatırım politikası ve planının tanımlanması ile bunlara uyumu.	<ol style="list-style-type: none">1. Bankanın yatırım politikası, yatırım amacını, onay yetkisini, yatırım plan ve limitlerini açıkça belirliyor mu?2. Banka iş planının parçası olarak bir yatırım planı geliştiriyor mu?3. Piyasa işlemleri ve kredi bölümleri bilgi sızdırmayı ve içerdekilerin ticaretini önlemek için açıkça ayrıştırıldı mı?4. Banka, menkul kıymet türüne ve yatırım amaçlı menkul kıymet alımına yönelik yatırım kriterleri ile müşteri hisse senedi alımına yönelik kriterleri belirledi mi?			
b. Bankanın yatırım portföyünün analizi.	<ol style="list-style-type: none">1. Banka, tüm yatırım portföyünü günlük olarak kayıtlardan ve/veya destek sistemleri ile izleyebiliyor mu?2. Banka, düzenli olarak yatırım portföyünü analiz edip, elde ettiği bulguları kar/zarar durumu ve yatırım planının gelişimi ile birlikte, üst yönetime raporluyor mu?3. Banka, menkul kıymet portföyünü ayrıntılı bir şekilde analiz edip, kalan vade, para cinsi, ve menkul kıymeti çıkaran gibi sınıflandırmalara göre izliyor mu?			
c. Bankanın yatırım portföyünü oluştururken orta ve uzun vadede istikrarlı bir yatırım performansının sürdürülebilmesini göz önünde bulundurması ve portföyünü düzenli olarak piyasa fiyatlarına göre değerlendirerek performansını saptaması.	<ol style="list-style-type: none">1. Banka, periyodik olarak yatırım portföyünü (piyasada işlem görmeyenler hariç) piyasa fiyatlarına göre değerlendiriyor mu?2. Banka, düzenli olarak kaynak yaratma maliyeti, mali dönem için kar/zarar ve piyasa fiyatlamasına göre kar/zararı da dikkate alarak, yatırım performansını değerlendiriyor mu?3. Banka, müşteri şirketten hisse alacağı zaman, işlemle ilgili tüm faktörleri dikkate alarak, işlemin karlılığını inceliyor mu?			

Yorum/Notlar

İç Denetimin Değerlendirmesi

2. Piyasa Riski Yönetimi

Risk Yönetimi Değerlendirme Kıstasları	Kıstaslarla İlgili Banka Sistem Analizi	Evet	Hayır	Kısmen
a. Bankanın pozisyon limitlerini belirlenmesi ve bu limitlerin periyodik olarak gözden geçirilmesi.	1. Banka tüm menkul kıymet yatırımları için pozisyon limitlerini ürün ve görevli personel bazında belirleyerek bu limitleri düzenli olarak gözden geçiriyor mu? (örneğin en az yılda iki kez)			
b. Bankanın aşırı kayıpları önleyecek zararı durdurma satışı gibi yazılı kuralları belirlemesi ve bu kuralların periyodik olarak gözden geçirilmesi.	1. Piyasa hareketleri ve kar/zarar durumu, düzenli olarak yönetime raporlanıyor mu? 2. Bankanın aşırı zarar ve keskin piyasa dalgalanmaları gibi durumlarında başvuracağı yazılı acil eylem planı var mı? 3. Bankanın, karmaşık yapılı menkul kıymetler, yabancı para cinsinden menkul kıymetler gibi Türk Lirası değerinde, hızlı ve keskin dalgalanmalar oluşabilecek menkul kıymetler için zararı durdurma satış kuralları var mı? 4. Banka, risklerini piyasa değerlerindeki kar zarar dalgalanmaları bakış açısı ve vade analizi kullanarak hesaplanan kar/zarar hareketlerine göre analiz ediyor mu?			

Yorum/Notlar**İç Denetimin Değerlendirmesi****D. Genel Aktif Pasif Yönetimi**

Risk Yönetimi Değerlendirme Kıstasları	Kıstaslarla İlgili Banka Sistem Analizi	Evet	Hayır	Kısmen
a. Bankanın aktif pasif yönetimi kararları ile ilgili planlama ve uygulama süreçleri.	<ol style="list-style-type: none">1. Banka, organizasyon yapısında önemli yönetim kararlarının alınması sürecine katkıda bulunacak bir Aktif Pasif Yönetimi (APY) komitesi oluşturdu mu?2. APY komitesi, bankanın organizasyonunda strateji, politika belirlenmesinde yer alıyor mu?3. APY komitesi bankanın aktif pasif yönetiminden tümüyle sorumlu mu?4. APY komitesi ve ilgili öteki bölümler arasında yakın bir işbirliği var mı?5. Bankanın likidite riski, faiz riski ve kur riski gibi risklerini ölçen, izleyen ve raporlayan bölüm/kişi ve ön ofiste piyasa işlemlerini gerçekleştiren, pazarlayan bölümler birbirinden bağımsız mı?			
b. Aktif Pasif Yönetimi Komitesinin görüşme sıklığı ile Banka üst	<ol style="list-style-type: none">1. APY komitesi düzenli olarak toplanıyor mu?2. Banka üst yönetimine, APY komitesi			

<p>yönetimine alınan kararlar ve tartışılan konularla ilgili bilgi aktarımı.</p>	<p>toplantılarında tartışılan konular ve faiz oranlarında hareket beklentileri ile risk alma/azaltma politikaları gibi konularda alınan kararlar ile ilgili rapor sunuluyor mu?</p> <p>3. APY ile sorumlu komite riskleri düzenli olarak izleyip, üst düzey yönetime ve bölüm sorumlularına doğrudan raporlama yapıyor mu?</p> <p>4. Raporlar üst yönetimin, bankanın finansal gücüne göre alınan risk hacmini kolayca anlayabileceği kadar açık mı? (karlılık ve özkaynak bakımlarından)</p>			
<p>c. Aktif Pasif Yönetimi Komitesinde alınan kararların, bankanın iş politikalarına yansması.</p>	<p>1. Banka üst yönetimi, APY komitesi tarafından alınan kararların uygulanmasını izliyor mu?</p> <p>2. İş planlarında, aktif ve pasiflerdeki içsel faiz oranı riskinin kontrolü ile ilgili açık bir politika belirlendi mi?</p> <p>3. Banka yönetimi kredi ve mevduatlarla ilgili faiz oranı politikasını da içeren orta vadeli yönetim stratejileri ve iş planını belirlerken APY komitesinin görüşlerini dikkate alıyor mu?</p>			
<p><u>Yorum/Notlar</u></p>				
<p><u>İç Denetimin Değerlendirmesi</u></p>				

III. Faiz Oranı Riski

Risk Yönetimi Değerlendirme Kıstasları	Kıstaslarla İlgili Banka Sistem Analizi	Evet	Hayır	Kısmen
a. Bankanın faiz oranı riskinin seviyesini ölçmesi, analizi ve bu sonuçların yönetim tarafından kullanımı.	<ol style="list-style-type: none">1. Banka, düzenli olarak yeniden fiyatlandırma tarihi ve kalan vadeye göre yeniden fiyatlandırma merdiveni hazırlıyor mu?2. Yeniden fiyatlandırma merdiveni, takipteki alacaklar, özkaynaklar, provizyonlar ve faiz oranı duyarlılığı için vadesiz mevduatlar gibi faktörler de göz önünde bulundurulurken detaylandırılıyor mu?			
b. Faiz oranı riskinin ölçülmesi ve özelliklerinin tam olarak anlaşılması ile tam yararlanma sağlanması için gerekli verinin toplanması ve analizi sistemi.	<ol style="list-style-type: none">1. Faiz riskini izlemek için kullanılan sistem yeniden fiyatlandırma tarihi ve faiz oranı duyarlılığındaki farklılıklar, fesih opsiyonları gibi büyük faiz riski kaynaklarını kapsayacak şekilde mi tasarlandı?2. Bankanın, kur hareketlerini kapsamlı bir şekilde analiz edebilmesi için destek sistemi var mı?3. Banka üst yönetimi, kur riski ile ilgili analizleri, dövizlerdeki açık pozisyonlar veya riske maruz değer (RMD) ile ilgili karar verme sürecinde kullanıyor mu?4. Tüm banka çapında geçerli olan ve muhasebe sisteminden doğrudan veri sağlayan, bütünleştirilmiş bir faiz riski sistemi mevcut mu?			
c. Bankanın sayısal olarak ölçülmüş risklerinin, sermaye ve getirilerini aşması durumunda alacağı önlemler.	<ol style="list-style-type: none">1. Banka, düzenli olarak boşluk analizi, simülasyon analizi ve riske maruz değer (RMD) modelleri kullanarak, faiz oranı duyarlılığını ölçüyor mu?2. Banka düzenli olarak stres testleri yapıyor ve elde ettiği bulguları risk alma ve risk kontrolü ile ilgili politikaların belirlenmesinde kullanıyor mu?3. Banka, faiz riskini hem dönemsel kar/zarar hem de piyasa fiyatlamasına göre oluşan kar/zarar değişimleri açısından analiz ve kontrol ediyor mu?4. Banka riskten korunma (hedge) metotları hakkında bilgi sahibi mi? Gerektiğinde bu metotları kullanabilecek yeterliliğe sahip mi?5. Faiz riskinden, APY komitesinin çalışma politikası doğrultusunda, türev işlemler ve piyasa işlemleri			

	<p>kullanılarak yeterli düzeyde ve zamanında korunuyor mu?</p> <p>6. Banka, faiz oranı riskinin miktarı ve vade boşlukları ile ilgili prosedürleri, özkaynağına göre risk alabilme limitlerinin kontrolü ile mi belirliyor?</p> <p>7. Banka, bilanço içi ve dışı kalemlerdeki vade uyumsuzluklarını, türev işlemler, portföy değişikliği ile kredi ve mevduatların vade ve miktarlarında düzenlemeler yaparak mı gideriyor?</p>			
--	---	--	--	--

Yorum/Notlar

--

İç Denetimin Değerlendirmesi

--

IV. Kur Riski

Risk Yönetimi Değerlendirme Kıstasları	Kıstaslarla İlgili Banka Sistem Analizi	Evet	Hayır	Kısmen
a. Bankanın kur riskini ölçüp değerlendirme yöntemi ile elde edilen sonuçların üst yönetimin kararlarında kullanılması.	<p>1. Banka, düzenli olarak döviz pozisyonunu veya kur hareketlerine duyarlılığını analiz ediyor mu?</p> <p>2. Banka, standart yöntem haricinde risk modellemelerinin kontrolünü yapıyor mu?</p> <p>3. Banka, uzun pozisyonda olduğu para cinsleri ile ilgili tedbir alıyor mu?</p> <p>4. Banka, kısa pozisyonda olduğu para cinsleri ile ilgili tedbir alıyor mu?</p>			

	5. Banka, parite riski ile ilgili tedbir alıyor mu?			
b. Bankanın kur riski ölçümü için gerekli verisinin toplanmasında ve analiz edilmesinde kullandığı sistemi anlatınız.	1. Bankanın, para hareketlerini analiz edebilmesi için destek sistemi (bölümü) var mı? 2. Banka üst yönetimi, kur riski ile ilgili analizleri gerek pozisyon gerekse RMD ile ilgili olarak, karar verme sürecinde kullanıyor mu? 3. Bankanın, kur riskini doğrudan izleyebileceği, muhasebe sistemi destekli entegre bir sistemi var mı?			
c.Sayısallaştırılabilen risklerle karşılaştırıldığında bankanın ölçülen risklerinin özkaynak ve karından fazla olması durumunda alınacak önlemler.	1. Banka, aldığı riskler ve kontrolü için stres testi uyguluyor mu ve bunun sonuçları karar aşamasında kullanıyor mu? 2. Banka, kur riskini azaltmak için herhangi bir metot (hedging gibi) kullanma konusunda bilgili mi ve gerektiğinde bunları gerçekleştirebilmesi için gerekli ilişkileri var mı? 3. Bankanın, kur riski için belirlediği limitler ve prosedürler var mı ve özkaynaklara göre alınabilecek toplam risk limitleri hakkında iletişim ve farkındalık var mı?			
<u>Yorum/Notlar</u>				
<u>İç Denetimin Değerlendirmesi</u>				

V.Likidite Riski

Risk Yönetimi Değerlendirme Kıstasları	Kıstaslarla İlgili Banka Sistem Analizi			
a. Bankanın likidite riskini saptayıp yönetmesi.	<ol style="list-style-type: none">1. Likidite riskini düzenli olarak ölçme mekanizması var mı?2. Likidite Riski sıklıkla (aylık) ölçülüp, üst yönetime raporlanmakta mıdır?3. Günlük işlemlerden kaynaklanan fon transferleriyle ilgili birimlerle, Fon Yönetimi bölümü arasında, yakın bir işbirliği var mıdır?			
b. Bankanın Fon geliştirme, piyasadaki belirsizlik, kredibilite kaybı gibi problemlere karşı alabileceği önlemler.	<ol style="list-style-type: none">1. Organizasyon <ol style="list-style-type: none">1. Bankanın, beklenmedik durumlara karşı bir acil önlem planı var mıdır?2. Bankanın, acil ve beklenmedik durumlar için belirlediği bir raporlama hiyerarşisi ve iletişim kurulacak yetkilileri ile ilgili stratejisi var mıdır?3. Kriz durumunda, ilgili bölümlerin kullanabileceği, bilgi toplama ve analizine olanak veren, krize karşı alınması gereken karşı önlemleri de kapsayan bir manüel ile kriz durumunda aranabilecek kişilerin bir listesi var mıdır?4. Bankanın, normal ve acil durumlarda kullanılmak üzere, hazırlanmış karşı önlem manüelleri var mıdır?5. Banka, hisse fiyatı kredi derecesi ve kredibilitesi gibi kaynak geliştirme kabiliyetini etkileyebilecek bilgileri toplayıp analiz ediyor mu?			

	2.Acil durumlarda fon yaratma metotlarının mevcudiyetinin güvenceye alınması.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Olası durumlarda, banka güvenilir bankalarla acil durum hatları kuruyor mu? 2. Banka, elinde hazine bonoları gibi hemen nakde çevrilebilecek likit değerler bulunduruyor mu? 3. Banka, yaratılabilecek fon miktarları ve menkul değerleri ile ilgili satım ve yeniden alım anlaşmalarını düzenli olarak izliyor mu? 4. Banka, gerek TL gerekse de yabancı para cinsinden kaynak yaratmak için spot, forward ve para swabı gibi türev işlemleri kullanıyor mu? 5. Banka, gerekli teminatı sağlayarak Merkez Bankası'nın kredi olanaklarından yararlanabiliyor mu? 			
c. Bankanın gerekli fon ihtiyacını belirleme ve kontrol yöntemi.		<ol style="list-style-type: none"> 1. Banka günlük nakit akışını izliyor ve en azından gelecek 10 iş günü için nakit durum analizi yapıyor mu? 2. Banka, düzenli olarak vade merdiveni gibi grafikler yardımı ile günlük, haftalık ve aylık olarak kalan vadeye göre likidite açıklarını ve fazlalıklarını izliyor mu? 3. Banka, tüm para cinsleri bazında ayrı ayrı likidite açıklarını izleyip yönetiyor mu? 			
d. Bankanın kaynak yaratma kapasitesini algılaması ve likidite eksikliğini limitlerle kontrol etme süreci.		<ol style="list-style-type: none"> 1. Banka, her bir kaynak yaratma yöntemi için kapasitesinin farkında mı? Bunun için araştırmalar yapıyor mu? 2. Banka, kaynak yaratma kapasitesini de göz önünde bulundurarak yabancı para pozisyonlarındaki likidite açıklarını izleyip, limitler belirliyor mu? 3. Banka, kaynak yaratma kapasitesindeki değişikliklere uygun olarak likidite limitlerini düzenli olarak gözden geçiriyor mu? 			
e. Bankanın günlük likidite.		1. Banka, günlük operasyonlarını gerçekleştirirken, gereken kaynak miktarının, ortalama günlük			

operasyonlarını yönetme şekli.	<p>kaynak yaratma miktarının çok üzerinde olmamasını kontrol edebiliyor mu?</p> <p>2. Banka günlük işlemlerini, kaynak yaratma yapısını dengede tutabilmek için para piyasası işlemlerine (ör: gecelik) olan bağımlılığı kontrol edecek şekilde mi yürütüyor?</p> <p>3. Banka, likidite riskini kontrol edebilmek için kullandığı kaynaklara, karşı taraf bakımından üst limitler uyguluyor mu?</p> <p>4. Banka, aktifinde herhangi bir yabancı para biriminden yeni varlıklar edindiğinde, o para cinsi için kaynak yaratma kapasitesine gereken önemi veriyor mu?</p> <p>5. Banka, yatırım yaptığı menkul kıymetlerin teminat kapasitesine de gereken önemi veriyor mu?</p>			
--------------------------------	---	--	--	--

Yorum/Notlar

--

İç Denetimin Değerlendirmesi

--

VI. Operasyon Riski

A. Genel

Risk Yönetimi Değerlendirme Kıstasları	Kıstaslarla İlgili Banka Sistem Analizi	Evet	Hayır	Kısmen
a. Yönetimin, operasyonların	1. Üst yönetim, operasyonların seviye ve güvenilirliğini kavriyor mu?			

kapsamlılığı, finansal düzensizlikler ve bilgi-işlem problemlerine yaklaşımı.	<p>2. Menkul kıymetler ve nakit gibi önemli varlıkların, şube veya bölüm yöneticisi tarafından yerine geçecek kişiye devir-teslimi doğru ve açık bir şekilde yapılıyor mu?</p> <p>3. Operasyonların kapsamlılığı, finansal düzensizliklerin ve bilgi işlem problemlerinin önlenmesi gibi konular, yıllık politikalara, personelin performans prim sistemlerine ve işletme eğitimlerine açıkça yansıtılıyor mu?</p> <p>4. Bir personelin uzun bir süre aynı pozisyonda kalmasını önlemek için, rotasyona gerekli önem veriliyor mu?</p> <p>5. Üst yönetim, işletme operasyonlarının otomasyonunu teşvik ediyor mu?</p>			
---	---	--	--	--

<u>Yorum/Notlar</u>

<u>İç Denetimin Değerlendirmesi</u>
--

B. İşletme Operasyonları

1. Organizasyon ve Sistem

Risk Yönetimi Değerlendirme Kıstasları	Kıstaslarla İlgili Banka Sistem Analizi	Evet	Hayır	Kısmen
a. Operasyonların doğru ve	1. Bankanın, nakit işlemler, kayıt tutma ve çift taraflı kontrol gibi işlemleri de kapsayan içsel kuralları ve			

zamanında yapılmasına olanak sağlayan içsel kurallar ve manüeller.	manüelleri var mı? 2. Banka, işletme operasyonları için oluşturduğu içsel kurallar ve manüelleri zamanında güncelliyor mu?			
b. Bankanın genel müdürlük tarafından yönlendirilen tek tip operasyon prosedürleri.	1. Bankanın, operasyon kılavuzlarını da hazırlayan düzenlemelerden sorumlu bir birimi var mı? 2. Şubeler, düzenli olarak, yaptıkları ve yapacakları operasyonlarla ilgili yönlendiriliyor mu? 3. Operasyonlarla ilgili kılavuzları da hazırlamakla yükümlü birim, iç denetim bölümü ile işbirliği yapıyor mu?			
c. Bankanın hırsızlığı önlemeye yönelik tedbirleri.	1. Genel müdürlük ve şube girişleri, güvenlik kameraları ile izleniyor mu? 2. Banka, düzenli olarak, suçu önleme eğitimleri düzenliyor mu? 3. Banka, nakit taşıma güzergâhını sıklıkla değiştiriyor mu?			

Yorum/Notlar

--

İç Denetimin Değerlendirmesi

--

2. Nakit ve Önemli Anahtarların Kontrolü

Risk Yönetimi Değerlendirme Kıstasları	Kıstaslarla İlgili Banka Sistem Analizi	Evet	Hayır	Kısmen
a. Bankanın nakit işlemlerdeki muhtemel	1. Banka, eldeki nakit değerler ile defter kayıtlarını uyuşturuyor ve güvenli bir yerde muhafazasını sağlıyor mu?			

problemleri önlemeye yönelik uyguladığı sistem.	2. Nakit fazlası veya açığının sebepleri, ayrıntılı bir şekilde inceleniyor mu? 3. ATM'lere nakit ikmali yapan personel, dikkatle denetleniyor mu?			
b. Önemli belgeler ve hassas formların sıkı kontrol altında tutulması.	1. Önemli belgeler ve hassas formlar, kayıt altına alınıp, sıkı bir şekilde muhafaza ediliyor mu?			
c. Önemli anahtarlar ve mühürlerin sıkı kontrol altında tutulması.	1. Şube müdürleri ve bölüm yöneticilerinin mühürleri, sıkı kontrol altında tutuluyor mu? 2. Önemli anahtarlar belirlenmiş midir? 3. Banka, önemli anahtarların muhafaza ve korunması için yetkili kişiler atamış mıdır? 4. Önemli anahtarların kayıt altında tutulduğu defterler ile bu anahtarların görev değişimi sırasında yapılan kayıtları uyumlu mudur?			
d. Kasa dairesi ve kasaların açılıp kapanması.	1. Kasa şifreleri sıkı kontrol altında tutuluyor mu? 2. Kasaların açılışı ve kapanışı için kayıt tutuluyor mu? 3. Kasa dairesinin kapıları, çalışma saatleri süresince kilitli mi? 4. Kasa dairesinin ve kasaların en az iki kişi ile açıldığı ve hiç kimsenin tek başına kasa dairesine ve kasalara erişiminin olamayacağı bir sistem geliştirildi mi?			
<u>Yorum/Notlar</u>				
<u>İç Denetimin Değerlendirmesi</u>				

C. Bilgi- İşlem Riski

1. Organizasyon ve Sistemler

Risk Yönetimi Değerlendirme Kıstasları	Kıstaslarla İlgili Banka Sistem Analizi	Evet	Hayır	Kısmen
a. Bilgi-işlem sistemlerinin planlanması, gelişimi ve operasyonları ile ilgili içsel kurallar ve manüeller.	1. Bankanın bilgi-işlem sistemlerinin planlanması, gelişimi ve operasyonları ile ilgili içsel kurallar ve manüeller var mıdır? 2. Banka, içsel kurallarını ve manüellerini güncel işletme operasyonları ile paralel olacak şekilde gözden geçiriyor mu?			
b. Bilgi işlem personelinin görev ayrımlarının ve iş tanımlarının belirlenmesi.	1. Bilgi işlem personelinin sorumlulukları açıkça belirlenmiş midir? 2. Banka, planlama ve geliştirme fonksiyonu ile operasyon fonksiyonlarını birbirinden ayırttı mı? 3. Banka bilgisayar operatörleri ile veri girişi operatörlerini ve arşivcileri ayırttı mı?			
c. Bankanın personel eğitim programları ile iş rotasyonuna verdiği önem.	1. Banka düzenli bir şekilde personel eğitimleri gerçekleştiriyor mu? 2. Banka, dönemsel olarak, bilgi işlem personeli için iş rotasyonu uyguluyor mu? 3. Planlama ve geliştirme bölümleri ile operasyon bölümleri arasında, personel değişimleri yapılıyor mu?			
d. Destek hizmeti alınan firmalara karşı sıkı kontrol uygulanmamasının gizli bilgi sızdırılması, dolandırıcılık ve yolsuzluk gibi problemlere sebep olması.	1. Banka Tüzüğünde, gizlilikle ilgili yükümlülük, açıkça tanımlanmış mıdır? 2. Destek hizmeti alınan kuruluşların, önemli verilere erişimi sınırlandırılmış mıdır? 3. Destek hizmeti alınan işlerle ilgili alınan hizmetler, ürünler ve ilerleme inceleniyor mu?			
e. Bankanın bilgi işlemi denetleme sistemi.	1. Bilgi işlemi denetlemekle görevli personel, bilgi işlem operasyonları ve kontrolleri hakkında deneyimli ve eğitilmiş midir? 2. Bilgi işlem denetimi, önceden hazırlanan planlar çerçevesinde mi yürütülüyor?			

	3. Denetim sonuçlarını içeren raporlar, yönetime sunuluyor mu?			
<u>Yorum/Notlar</u>				
<u>İç Denetimin Değerlendirmesi</u>				

2. Suçları Önleme ve Afetlere Karşı Alınacak Tedbirler ile Yedekleme Sistemi

Risk Yönetimi Değerlendirme Kıstasları	Kıstaslarla İlgili Banka Sistem Analizi	Evet	Hayır	Kısmen
a. Bankanın sistem odasına yetkisiz kişilerin veya tehlikeli objelerin taşıyan kişilerin girişini engellemek için aldığı önlemler.	1. Sistem odasına giriş ve çıkışlarda güvenlik kontrolü yapılıyor mu? 2. Sistem odası ve manyetik bant odası gibi önemli odalara ait anahtarlar, sıkı bir şekilde kontrol ediliyor mu? 3. Banka, güvenlik gerekçesi ile sistem odası ve manyetik bant odalarının yerlerini gizliyor mu?			
b. Yangın ve deprem felaketler durumunda bankanın bilgisayar ekipmanlarına gelecek zararın minimum seviyeye indirilmesi.	1. Yangın önleme tedbirleri 2. Deprem önleme tedbirleri.	1. Sistem odası ve manyetik bant odaları, yangına karşı dayanıklı mı? 2. Bankada, yangın alarmı ve yangın söndürücüler mevcut mu? 1. Sistem odası ve manyetik bant odalarının bulunduğu binalar, yapısal olarak sağlam mı? 2. Banka bilgisayar ekipmanının, deprem anında kayıp düşme riskini azaltıcı tedbirler aldı mı?		

	3. Su baskınına önleme tedbirleri	1. Banka, su baskınına önlemeye yönelik tedbirler aldı mı? 2. Bankada su baskını detektörü var mı?			
c. Bankanın sistem çökmesinin sebepleri, olacağı zararları minimuma indirmek için aldığı önlemler.	1. Sistemler ve hatlar	1. Bankanın yedek bilgisayarları, bilgisayar ekipmanları, iletişim ve terminal cihazları var mı? 2. Temel ağ hatları yedeklenmiş midir? 3. Bankanın, otomatik yedekleme sistemi var mı?			
	2. Önemli yazılım ve veri dosyaları	1. Bankada, kişisel bilgisayarlardaki yazılım ve veri dosyaları da dahil olmak üzere, önemli yazılım ve veri dosyaları yedekleniyor mu?			
	3. Elektrik gücü	1. Bankanın, yedek olarak bir jeneratörü var mı? 2. Jeneratörün çalışıp çalışmadığı, düzenli olarak kontrol ediliyor mu?			
d. Bankanın acil durumlar için yetkili kişileri görevlendirmesi ve prosedürleri belirlemesi.	1. Olası bir sistem çökmesi durumunda, bankanın sistem odası ve şubeleri için belirlenmiş içsel kuralları ve manüelleri var mı? 2. Banka, bilgisayarların çalıştığı bölümlerde düzenli olarak acil durum tatbikatları yapıyor mu?				
<u>Yorum/Notlar</u>					
<u>İç Denetimin Değerlendirmesi</u>					

3. Sistem Planlaması ve Gelişme

Risk Yönetimi Değerlendirme Kistasları	Kıstaslarla İlgili Banka Sistem Analizi	Evet	Hayır	Kısmen
a. Bilgi işlem servislerinin planlama ve onaylama prosedürleri ile ilgili bölümlerin görüş ve önerilerinin bu prosedürlere yansıtılması.	<ol style="list-style-type: none">1. Geliştirmeye yönelik planlama ve onay prosedürleri açıkça tanımlanmış mıdır?2. Sistemi değiştirmeye yönelik öneriler, belirlenmiş prosedürlere göre yapılan tartışma, değerlendirme ve onay aşamasından sonra mı hayata geçiriliyor?3. Banka, orta ve uzun vadeli gelişim planları yapıyor mu?4. Bankada, hâlihazırda gelişimle ilgili önerileri tartışmak üzere oluşturulmuş, bilgi işlem komitesi gibi bölümler arası tartışma grubu var mı?			
b. Bankanın gelişim projelerini izlemesi ve ilerleyişini kontrol etmesi.	<ol style="list-style-type: none">1. Her bir gelişim projesinde yer alan sorumlu personel ve onların yetkileri açıkça belirlenmiş midir?2. Gelişim projelerinin ilerlemesi, izlenip kontrol ediliyor mu?3. Gelişim projelerinin ilerlemesi, düzenli olarak yönetime raporlanıyor mu?			
c. Bankanın detaylı yazılım geliştirme prosedürleri.	<ol style="list-style-type: none">1. Banka, sistem geliştirme projeleri için ihtiyaca yönelik şartnameler hazırlıyor mu?2. Şartnameler, format ve kapsam olarak standartlaştırılmış mıdır?			
d. Bilgi işlem sisteminin güvenilirliğinin sağlanması.	<ol style="list-style-type: none">1. Banka, yönetim kararlarını etkileyen risk yönetimi verileri gibi kritik verilerde, oluşabilecek hesaplama hataları ve müşterileri etkileyebilecek veri hatalarının oluşmasına sebep olabilecek sistem çökmelerini önlemek adına, bilgi işlem sistemini yeterli derecede gözden geçirip test ediyor mu?2. Banka test planları oluşturdu mu?3. Yapılan testlerde, kullanıcı ara yüzü de yer alıyor mu?			
Yorum/Notlar				

İç Denetimin Değerlendirmesi

4. Operasyonların Yönetimi

Risk Yönetimi Değerlendirme Kıstasları	Kıstaslarla İlgili Banka Sistem Analizi	Evet	Hayır	Kısmen
a. Olağan operasyonlar- Olağan bilgi işlem operasyonlarının yürütülmesi.	1. Operasyonlar, onaylanmış iş programları ve talimatlarına göre mi yürütülüyor? 2. Sorumlu personel, operasyon kayıtlarını düzenli olarak günlük kayıtlara göre kontrol ediyor mu? 3. Banka, yeterli sayıda personel tarafından yürütülen bir işletim sistemine sahip mi?			
b. Sistem sorunları- Bankanın sistem sorunlarını kaydetme sistemi ve bunların yeniden oluşmaması için alacağı karşı önlemlerin belirlenmesi.	1. Banka, problemleri gösteren kayıt fişlerinden rapor oluşturuyor mu? 2. Banka, ortaya çıkan problemlerin sebeplerini takip ederek, tekrarlamasını önlemek için tedbirler alıyor mu? 3. Banka, problemlerin kaynağını analiz ediyor mu?			
c. Manyetik bantlar- Bankanın manyetik bantları kullanım prosedürlerine uygun şekilde alması, muhafazası ve ulaştırması.	1. Manyetik bant odalarına giriş ve çıkışlar sıkı kontrol altında tutuluyor mu? 2. Banka, manyetik bantlar için bir kayıt defteri tutarak teslimat ve fatura gibi bilgileri derliyor mu? 3. Banka, manyetik bant stoklarını düzenli olarak kontrol ediyor mu?			
d. Bankanın işlem kayıtlarının bulunduğu	1. Banka, veri dosyalarına ulaşımı kısıtlıyor mu? 2. Banka, önemli dosyaları şifreliyor mu?			

manyetik disklerle erişimi kısıtlayarak gizli bilgilerin dışarıya sızmasını ve veri tahribatını önlemesi.				
e.Ekipman-Bankanın düzenli ekipman denetimi ve operasyon raporları ile hataları önlemek için halihazırda almış olduğu önlemler.	1. Banka, sistem odasındaki ekipmanları düzenli olarak kontrol ediyor mu? 2. Ekipmanların operasyonel durumu, ilgili yöneticilere raporlanıyor mu? 3. Bankanın, muhasebe ve temel bilgi sistemleri için, üreticilerle düzenlemiş olduğu bir bakım destek sözleşmesi var mı?			
<u>Yorum/Notlar</u>				
<u>İç Denetimin Değerlendirmesi</u>				

5. Yasa Dışı Kullanımı Önleme Tedbirleri

Risk Yönetimi Değerlendirme Kıstasları	Kıstaslarla İlgili Banka Sistem Analizi	Evet	Hayır	Kısmen
a. İçsel sistemler-Terminallerin ve çevrimiçi veri transferlerinin yasa dışı kullanımını önlemek için alınacak tedbirler.	1. Terminallerin kullanımında, kullanıcı kimlik verifikasyonuna gerek duyuluyor mu? 2. Bankada, bilgi işlem sistem terminallerini etkileyebilecek işlem çeşitleri sınırlandırılmış ve istisnai durumlar için onay prosedürleri geliştirilmiş midir? 3. Önemli veri transferleri şifreleniyor mu?			
b. Müşteri bağlantı hizmetleri- Banka	1. Banka bir anlaşma yapmadan önce müşterilerin uygunluğunu ve güvenilirliğini analiz ediyor mu?			

<p>müşterilerinin bilgisayar bağlantılarını kullanarak banka bilgisayarları ile direk olarak gerçekleştirdiği transferlerde sahteciliği önlemek için aldığı önlemler. (Eğer varsa)</p>	<p>2. Müşteriler güvenlik kodları ile ayırt ediliyor mu?</p> <p>3. Banka'da güvenlik kodlarının sızdırılmasını engellemek için halihazırda alınmış tedbirler var mı?</p> <p>4. İşlem başına yapılan para transferi miktarı sınırlandırılmış mıdır?</p>			
<p>c. Yeni hizmetler- Bankanın yeni bilgi teknolojileri kullanarak yeni hizmetler sunacağı zaman içsel riskleri analiz etmesi ve karşı önlemler uygulaması. (Eğer varsa)</p>	<p>1. Telefon bankacılığı servisi kullanıcıları için kimlik tespiti yapılıyor mu?</p> <p>2. İnternet yolu ile yapılan para transferlerinde banka gerekli güvenlik önlemleri ile donanmış mıdır?</p>			
<p>d. Bilgisayar virüsleri- Bilgisayar virüsleri gibi yasadışı programların önemli bilgisayar sistemlerine girmesine karşı bankanın aldığı karşı önlemler.</p>	<p>1. Banka tarafından, tanımlanmamış programların kullanımının yasaklanması gibi, operasyonel kurallar açık bir şekilde belirlenmiş midir?</p> <p>2. Banka virüs programlarından yararlanıyor mu?</p>			
<p><u>Yorum/Notlar</u></p>				
<p><u>İç Denetimin Değerlendirmesi</u></p>				

D. Acil Durum Planlaması

Risk Yönetimi Değerlendirme Kıstasları	Kıstaslarla İlgili Banka Sistem Analizi	Evet	Hayır	Kısmen
a. Kaza ve Afet durumları için alınan tedbirler. (Acil durum planları)	1. Bankada, yangın, deprem, bombalama ve terörist saldırıları gibi afet durumlarına karşı ana merkez ve tüm şubeler için kapsamlı acil durum planlamaları düzenlenip, bunlar için manüeller hazırlandı mı? 2. Acil durum planlarının düzenlenmesi ve koordine edilmesi ile sorumlu bir kişi veya bölüm belirlendi mi?			
b. Üst yönetim ve personelin acil durum planları farkındalığı ve planları anlaması.	1. Acil durum planları, üst yönetimin (yönetim Kurulu ve genel Müdürlük) onayına sunuluyor mu? 2. Üst yönetim, acil durum planlarının farkında mı? Planları tam olarak anlıyor mu? 3. Personel, acil durum planlarının farkında mı? Planları tam olarak anlıyor mu? 4. Üst yönetim, planları periyodik olarak tatbikatlarla test ediyor mu?			
c. Acil durum planlarının periyodik olarak gözden geçirilmesi ve düzenli olarak tatbik edilmesi.	1. Bankanın, gerekli olduğunda planı gözden geçirecek bir sistemi var mı? 2. Olası sistem çökmelerine karşı ana merkezde düzenli tatbikatlar yapılıyor mu? 3. Ana merkez ve şubelerde düzenli olarak tatbikatlar yapılıyor mu? 4. Tatbikatların sonuçları gerekli değerlendirmelerden sonra yönetime sunuluyor ve bunlardan planın gözden geçirilmesi aşamasında yararlanılıyor mu?			

<p>d. Acil durum planlamasının olağan üstü durumlarda bankanın operasyonlarına devam etmesini sağlayacak şekilde tasarlanması.</p>	<p>1. Yönetimsel faktörler</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Plan, olası bir acil durumda müşterilerin ve çalışanların güvenliğine gerekli önemi verecek şekilde mi tasarlanmıştır? 2. Planda, kriz anında sorumlu olacak acil durum merkezleri açıkça belirlendi mi? 3. Plan, acil durumların operasyonlar üzerindeki etkisini belirliyor mu? 4. Plan, olası bir acil durumda yetki dağılımı, operasyonların önceliği ve gerekli personelin temini gibi düzenlemeleri açıkça içeriyor mu? 5. Planda, olası acil bir durumda yönetim ve personel ile irtibat sırası ve metodu açıkça belirtiliyor mu? 6. Bankanın, olası acil bir durumda ödeme sistemlerini yürüten kuruluşlar ve denetim otoriteler ile iletişim kurma şekli belirlenmiş midir? 7. Banka, olası acil bir durumda müşterilere yönelik kitle iletişim araçlarının kullanımını da içeren bir halkla ilişkiler ağına sahip mi? 			
--	--------------------------------	--	--	--	--

2. Somut faktörler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Planda, varlıkları korumak için gerekli hareket planı (güvenli bir depolama mekanı ve zarar görenlerin yeniden değerlendirilmesine olanak veren bir mekan) açıkça belirlenmiş midir? 2. Banka, yedeklenmiş verileri kasada veya banka dışında bir yerde mi muhafaza ediyor? 3. Bankanın, bir yedekleme merkezi veya güvenli taşeron firma ya da diğer bankalarla yapılmış yedekleme sözleşmesi var mı? 4. Banka, şubeler ile, genel müdürlük ve bilgisayar merkezi arasında, özel hatları kullanan çok yönlü iletişim metotlarını güvence altına aldı mı? 			
--------------------	--	--	--	--

Yorum/Notlar

--

İç Denetimin Değerlendirmesi

--

E. İç Kontrol ve Denetim

1. Organizasyon, Yetki Devri ve Raporlama Sistemi

Risk Yönetimi Değerlendirme Kıstasları	Kıstaslarla İlgili Banka Sistem Analizi	Evet	Hayır	Kısmen
a.Üst yönetimin iç kontrolü	1. İç kontrolün öneminin, çalışanlar arasında farkındalığını pekiştirmek için, üst yönetimin			

güçlendirmek için oluşturduğu organizasyon yapısı.	<p>yüksek profesyonel ve ahlaki standartları ile gerekli çabası var mı?</p> <p>2. İş operasyonları ve risk yönetimine yönelik sorumluluklar açık bir şekilde belirlenmiş midir?</p> <p>3. Banka, çevresel faktörler gibi dış etkenlere paralel olarak organizasyonel reformun gerekliliğinin farkında mı? Bu değişikliklerin planlama ve uygulamasından sorumlu bir bölüm var mı?</p> <p>4. İç denetim bölümü ile risk yönetimi grubu, bankanın toplam risk kontrol sisteminin etkinliğini düzenli olarak değerlendiriyor mu?</p>			
b. Karar alma aşamasının çerçevesi ve prosedürlerinin belirlenmesi ve bu prosedürlerin yetki dağılımı ile ilgili içsel kurallarla açıkça belirtilmesi.	<p>1. Yetki devri ile ilgili iç düzenlemeler, operasyonların çift kontrolünün güvenilirliğinin sağlanması ve iş genişlemesi ile uyumlu risk kontrolü yapılması açısından, rasyonel mi?</p> <p>2. Bankada, astlara aşırı yetki verilmesi veya yetkinin fazla yoğunlaşması söz konusu mu?</p> <p>3. Yönetim kurulu ile genel müdürlük, üst yönetim ve bölüm yöneticileri arasında risk yönetimi sorumlulukları açık bir şekilde tanımlanmış mıdır?</p> <p>4. Bölüm yöneticileri, gerekli hallerde mantıklı bir çift kontrol sistemini uyguluyor mu?</p>			
c. Üst yönetimin iş operasyonları ve risk yönetimi hakkında bilgilendirilmesi.	<p>1. Bankanın, kolay anlaşılabilen ve içerik bakımından uyumlu olan istikrarlı bir raporlama formatı var mı?</p> <p>2. Üst yönetim tarafından alınan kararlar, ilgili uygulayıcı bölümler ile yeterince tartışılıp anlaşılıyor mu?</p> <p>3. Bankanın hâlihazırda üst düzey yetkililer ve yönetime, risk yönetimi raporları ile ilgili sunduğu düzenli bir raporlama sistemi var mı?</p> <p>4. Düzenli raporlama sistemi, kredi, faiz, likidite, kur, ülke veya transfer riskleri gibi temel finansal risk alanlarının değerlendirmesini de içeriyor mu?</p>			

Yorum/Notlar

--

İç Denetimin Değerlendirmesi

2. Personel İstihdamı ve Eğitim

Risk Yönetimi Değerlendirme Kıstasları	Kıstaslarla İlgili Banka Sistem Analizi	Evet	Hayır	Kısmen
a. Uzmanlaşma gerektiren iş operasyonlarının analizi için uygun deneyim, yetenek ve bilgi seviyesine sahip personelin istihdamı.	<ol style="list-style-type: none">Özellikle risk yönetimi ile ilgili, özellikli iş operasyonlarını anlayabilecek düzeyde ve risk yönetiminde uzmanlık gerektiren işlerin sorumluluğunu alacak uygun deneyim, yetenek ve bilgi seviyesine sahip personel istihdamı yapıyor mu?Personel, pozisyonları ve sorumlulukları ile uyumlu olacak şekilde iş operasyonlarında aktif bir şekilde yer alıyor mu?Banka, belirlenmiş bir istihdam planına göre mi personel alımı gerçekleştiriyor?Banka, tüm personel hakkında özgeçmiş analizi yapıyor mu?			
b. Üst yönetimin personel eğitimine yönelik politikası.	<ol style="list-style-type: none">Bankanın, hizmet içi eğitim programı yeterli ve işlevsel mi?Bankanın, personelin niteliğine ve iş tanımlarına göre eğitim programları var mı?Çalışanlar, kendileri ile ilgili eğitim planlarına katkı koyuyor mu?Banka, eğitim programlarını, iş operasyonlarındaki değişimler ve risk yönetiminin çok yönlülüğü açısından gözden geçiriyor mu?			

Yorum/Notlar

İç Denetimin Değerlendirmesi

3. İç Denetim

Risk Yönetimi Değerlendirme Kıstasları	Kıstaslarla İlgili Banka Sistem Analizi	Evet	Hayır	Kısmen
a. Bankanın risk yönetimi ile iç kontrol sistemini geliştirmek ve iç kuralların bütünlüğünü kontrol etmek için yürüttüğü etkin iç denetim.	<ol style="list-style-type: none">1. İç denetimlerin sıklığı, değerlendirme kriterleri ve kapsamı bankacılık risklerinin analizi ile mi belirleniyor?2. İç denetim bölümünün, banka içindeki kontrollere yönelik olarak kullandığı bir derecelendirme sistemi var mı? (1'den 3'e, 1'den 5'e gibi)3. İç denetim bölümünün, onaylanmış bir denetim planı var mı?4. Banka, düzenli olarak merkez de dahil olmak üzere tüm bölümleri ve bütün operasyonları denetliyor mu?5. İç denetim biriminin, bankanın tüm operasyonlarını etkin olarak denetleyebilmesi için bankanın yürüttüğü her bir iş kolu için uzman personeli var mı? İç denetçiler uzmanlıklarını geliştirmek için dış eğitimlerden faydalanıyorlar mı?6. İç denetim biriminin, denetim alanına ait tüm dokümanlara erişim imkânı var mı?			

	<p>7. İç denetim birimi, tüm diğer birimlerden bağımsız mı? Raporlamalarını direk olarak iç sistemlerden sorumlu yönetim kurulu üyesine (komitesine) veya Yönetim Kurulu'na mı yapıyor?</p> <p>8. İç denetçilerin, mali tabloların denetlendiği dönemler başta olmak üzere, istediği herhangi bir zamanda bankanın bağımsız denetim kuruluşu ile iletişim imkanı var mı?</p> <p>9. İç denetim birimi, herhangi yeni bir ürün veya yeni servis sunumuyla ilgili karar alma sürecine dahil oluyor mu?</p> <p><i>Not: iç denetim biriminin yeni bir ürün veya servisi etkin bir şekilde denetleyebilmesi için bu ürün veya servisten, piyasaya sunulmadan önce haberdar olması gerekir.</i></p>			
<p>b. Üst Yönetimin denetim sonuçlarından zamanında ve yeterli derecede haberdar edilmesi.</p>	<p>1. İç denetim sonuçları, üst yönetime ivedilikle raporlanıyor mu?</p> <p>2. Operasyon planlama ve geliştirme birimi gibi ilgili birimlere yapılan düzenli bilgi akışı, operasyonların geliştirilmesi açısından faydalı oluyor mu?</p> <p>3. Problemlerin tekrarlanmasını önlemek amacıyla, içsel kuralların revizyonu gibi düzeltici önlemlerin alınmasında, iç denetim birimi inisiyatifi ele alıyor mu?</p> <p>4. Üst yönetim, birimlere yöneltilmiş düzeltici ve iyileştirici önlemlerin alınıp alınmadığını düzenli şekilde izliyor mu?</p>			
<p><u>Yorum/Notlar</u></p>				
<p><u>İç Denetimin Değerlendirmesi</u></p>				

VII. Mevzuat Riski

1. Uyum İçin Bir Çerçeve Oluşturulması

Risk Yönetimi Değerlendirme Kıstasları	Kıstaslarla İlgili Banka Sistem Analizi	Evet	Hayır	Kısmen
a. Üst yönetimin mevzuat, piyasa kuralları ve içsel kurallara uyumun önemini bilincinde olması ve uyum farkındalığının sağlanması için inisiyatifi ele alması.	1. Üst yönetim, uyumun önemini tüm banka tarafından kavranması için çaba harcıyor mu? 2. Üst yönetim, uyum açısından problem çıkarması muhtemel banka operasyonlarından tamamıyla haberdar mı? 3. Yeni tip bir operasyona başlarken, uyum alanında ortaya çıkabilecek yeni riskler, üst yönetim tarafından dikkate alınıyor mu?			
b. Bankanın tutarlı bir uyum programını temin edebilmek için oluşturduğu yapı ve prosedürler.	1. Uyumla ilgili bir üst düzey sorumlu atanmak suretiyle, sorumluluklar açıkça belirlenmiş midir? 2. Bankanın planlama ve eğitim programları ile davranış kuralları ve içsel kuralları, uyum programlarını da içeriyor mu? 3. Yeni ürünlerin geliştirilmesi ve sunumu aşamasında, yapılan hazırlıklar ve hazırlanan ürün açıklamasında uyum biriminin, yasal uyum onayı aranıyor mu? 4. Banka, ortaya çıkabilecek sıkıntıları önlemek ve ortaya çıkan sorunları en uygun ve hızlı bir biçimde çözüme kavuşturmak için hukukçuları ile yakın temas halinde mi?			
c. Bankanın saygınlığına zarar verebilecek davaların ve problemlerin üst yönetime raporlanması.	1. Uyum görevlisi, her birimde ortaya çıkan problemleri zamanında ve uygun bir şekilde iç sistemler sorumlusu üye/komite'ye raporluyor mu? 2. Dolandırıcılık tespiti gibi olaylar, süratle denetim otoritelerine raporlanıyor mu? 3. Müşteri şikâyetleri veya davalarını içeren özet veriler, problemleri önlemek amacı ile şubelere gönderiliyor mu?			
d. Uyum birimi ve İç denetim biriminin birbiri ile iletişimi.	1. İç denetim birimi, düzenli olarak uyum kurallarını gözden geçiriyor mu? 2. İç denetim birimi, uyumla ilgili tespitlerini hızlıca ve uygun bir şekilde üst yönetime raporluyor mu?			

Yorum/Notlar**İç Denetimin Değerlendirmesi****2. Açıklamalar ve Muhasebe Süreci**

Risk Yönetimi Değerlendirme Kıstasları	Kıstaslarla İlgili Banka Sistem Analizi	Evet	Hayır	Kısmen
a. Üst yönetimin müşteriler ve hissedarlara hesap verebilirlik açısından finansal verileri hızlıca ve dürüstçe açıklaması.	<ol style="list-style-type: none">1. Banka performansının temel göstergeleri doğru bir şekilde açıklanıyor ve yayımlanıyor mu?2. Üst yönetim, iç kontrolün geliştirilmesine yönelik tavsiye mektupları, yönetime yapılan tavsiyeler gibi dış denetçilerden gelen önerileri dikkate alıyor mu?3. Üst yönetim, uyumla ilgili gerekli geliştirme önlemlerini analiz edip uyguluyor mu?4. Banka, kendi iş performansı ile ilgili bilgilendirme toplantıları gibi etkinlikler aracılığıyla yatırımcılar ile aktif bir ilişki içerisinde midir?5. Banka, yıllık raporlarında, bağlı ortaklıkları ile iştiraklerini de içeren risk profilini ve maruz kaldığı toplam risk (plase ettiği miktarlar itibarı ile) tutarını, hissedarlarına yılsonu raporunda yeterli bir şekilde açıklıyor mu?			
b Uygun görülen muhasebe prosedürlerine göre bankanın günlük	<ol style="list-style-type: none">1. Günlük işlem kayıtları doğru ve uygun şekilde tutuluyor ve kayıtlanıyor mu?2. Yıllık bilançolar, ilgili muhasebe standartlarına ve			

hesapları ve yıllık bilançoğu işleme süreci.	<p>prensiplere uygun şekilde mi hazırlanıyor?</p> <p>3. Gerçekleşen zararları ertelemek gibi muhasebe manipülasyonları engelleniyor mu?</p> <p>4. Kayıttan silme ve provizyon işlemleri, yasal mevzuat ve bankada uygulanan prensipler çerçevesindeki değerlendirmelerle mi belirleniyor?</p> <p>5. Muhasebe kurallarının geçerliliği ve bilançoların güvenilirliği gerekli denetim yapılarak garanti altına alınıyor mu?</p>			
--	---	--	--	--

Yorum/Notlar

--

İç Denetimin Değerlendirmesi

--

VIII. Kurumsal İlkelerin Etkinliğinin Değerlendirilmesi

A. Kurumsal Yönetim ve Yönetim Kurulu

Risk Yönetimi Değerlendirme Kıstasları	Kıstaslarla İlgili Banka Sistem Analizi	Evet	Hayır	Kısmen
a. Üst yönetimin bankanın organizasyonunun başarısının ölçülmesi için misyonunu ve uzun dönemli kurumsal stratejisini açıkça belirtmesi.	<p>1. Bankanın mevcut bir misyonu var mı ve bu misyon banka organizasyonundaki tüm çalışanlar veya en azından üst düzey yöneticiler arasında biliniyor mu?</p> <p>2. Bankanın kurumsal stratejisi, kısa dönemli (bir yıldan az) ve uzun dönemli (2 yıldan 5 yıla kadar) amaçları belirliyor mu?</p>			

	3. Üst yönetim, banka misyonunun ve kurumsal stratejisinin geliştirilmesi sırasında, bankanın güçlü ve zayıf yönleri ile fırsat ve tehdit unsurlarını ele aldı mı?			
b. Üst yönetimin muntazam bir kurumsal yönetimi sağlamlaştırmak için banka içerisinde kurumsal kültür oluşturması.	1. Üst yönetim, banka organizasyonu içerisinde çıkar çatışması ve mesleki ahlak politikalarını oluşturdu mu? 2. Üst yönetim, kendisine ve banka memurlarına yönelik borçlanmayı da kapsayan bankacılık faaliyetlerini, kendi yararına işlem yapma ve ayrıcalıklı davranışları önlemek bakımından izliyor mu? 3. Üst yönetim, bankanın dahil olduğu grupla ilişkisi olan gerçek veya tüzel kişilerin veya holding şirketi, bağlı ortaklık, iştirak, bağlı şirket ve bunların her birinin üst yönetiminden sorumlu kişiler gibi bankayla ilişkili kişilerin işlemlerini de izliyor mu?			
c. Yönetim Kurulu'nun banka aktiviteleri için oluşturduğu komitelerin yapısı. Not: Yönetim Kurulu'nun daha küçük olduğu durumlarda Yönetim Kurulu, bütün komiteleri oluşturmak zorunda değildir. Yönetim Kurulu'nun sekiz kişiden fazla olması durumunda, bu komiteler Yönetim Kurulu'nu daha etkili bir hale getirmektedir. Yönetim Kurulu'nun sekiz kişiden az olması durumunda ise, Yönetim Kurulu ilgili tüm faaliyetleri yürütmek durumundadır.	1. Yönetim Kurulunun tam kadro toplanmasının mümkün olmadığı zamanlarda, onlar adına hareket etme yetkisine sahip bir yürütme komitesi var mı? 2. Yönetim Kurulu adına, bankanın politika ve prosedürlerine uyumunu izleyen, iç ve dış denetim raporlarını gözden geçiren, bankanın uyum görevlisinin raporlarını inceleyen ve bankacılık gözetim ve denetleme bulgularını izleyen bir iç sistemler yöneticisi yanında, başka bir mekanizma var mı? 3. Yönetim Kurulu'nun, borç verme standartlarını oluşturan ve onaylayan, kredi kalitesini izleyen, büyük krediler ve önemli problemleri olan kredilerin kredi verilmesi işleminden önce kredi hakkında onay alması görevlerini yürüten, bir kredi/borç komitesi var mı? 4. Yönetim Kurulu'nun, sermaye yeterliliği, karlılık, varlık ve likiditenin değişimini izleyen, yatırım politikaları ve prosedürleri ile hedeflerini oluşturan ve onaylayan bir çalışma standardı ve mekanizması var mı?			
d. Üst Yönetimin bankanın genel durumu ile ilgili aldığı aylık bilgiler ile Yönetim Kurulu toplantı	1. Üst Yönetim aşağıdaki raporlamaları aylık olarak alıyor mu? • Bütçelenmiş performans ile geçen yılın aynı dönemi ile karşılaştırmalı özet bilanço ve			

<p>tutanaklarının bu konuların görüşüldüğü yönünde bilgi içerip içermediği.</p>	<p>kar/zarar cetvelleri.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Risk kategorilerine göre ayrıştırılmış defter değeri, piyasa değeri, getiri ve alım satım özeti de yansıtan menkul kıymetler yatırım raporları. • Tahsili gecikmiş krediler, gecikme eğilimleri, borçluların ödeme güçlüğünden dolayı düşürülen değerleri, standart krediler dışındaki tüm krediler ve son rapordan sonra kullanılan büyük kredileri içeren kredi raporlamaları. • Kullanılan yeni kredilerle ilgili olarak detaylı rapor. • Bankanın kullanmış olduğu kredilerin cinsi ve miktarı ile ilgili rapor. • Denetim otoriteleri tarafından üst yönetime gönderilmiş olan tüm yazışmalar. • Bankanın likidite pozisyonunun kısa analizi. • Bankanın faiz oranı riskinin kısa analizi. • Bankanın döviz kuru değişiminden dolayı maruz kaldığı riskin kısa analizi. • Bankanın karlılığı, sermaye ihtiyacı ve beklentilerle ilgili kısa analizi. • Maruz kalınan yeni davaların listesi ile sermayenin %1'inden fazla olan süregelen davalar ve potansiyel davaların durumu ile ilgili bir liste. • Karar alınması beklenen ve her Yönetim Kurulu üyesinin oyunu isteyen şube birleşmesi, açılması veya inşaatı gibi büyük banka yatırım kararları ile ilgili kapsamlı rapor. <p>2. Yukarıda sözü edilen raporlar, bankacılık deneyimi olmayan kişilerce kolayca anlaşılabilir mi?</p> <p>3. Her bir rapor üst düzey yönetim tarafından hazırlanan ana başlıkların, seçilmiş rasyoların ve üst düzey yönetimin görüşünü de içeren kısa bir özet içeriyor mu?</p> <p>4. Denetim, uyum ve teftiş raporları ile bu raporlardaki eksiklik, yetersizlik gibi durumlar üst yönetim tarafından derhal sorgulanıyor mu?</p> <p>5. Cevap evet ise raporların incelenmesi ve alınan önlemler, Yönetim Kurulu toplantı tutanaklarına yansıtılıyor mu?</p>			
---	--	--	--	--

e. Üst Yönetimin potansiyel çıkarışmalarını ve kendi çıkarına işlem yapılmasını yıllık olarak gözden geçirmesi.	1. Üst Yönetim, kendisinin, yönetim komitesi, icracı müdürler, ve nitelikli paya sahip hissedarların tümünün işletmeden elde ettiği çıkarlarının özetini, yıllık bazda gözden geçiriyor mu? 2. Üst yönetim, nitelikli paya sahip hissedarların kredi paylarındaki genişlemenin diğer müşterilere sağlanan imkanlarla karşılaştırmasını yaparak, bu kişilere sağlanan işlemlerin daha avantajlı olmamasını garanti altına alıyor mu?			
f. Üst düzey yönetimin, bankanın günlük işlerini yürüten yeterli düzeydeki yöneticileri seçerken üstlendiği sorumluluk.	1. Üst düzey yönetim, bankanın dönem başında konulan hedeflere ulaşılabilmesi açısından, banka yönetiminin performansını en azından yılda bir kez değerlendiriyor mu? 2. Üst yönetim, banka genel müdürünün ödeneklerine, amaca göre performansı dahil ediyor mu?			
<u>Yorum/Notlar</u>				
<u>İç Denetimin Değerlendirmesi</u>				

B. Kurumsal Yönetim ve Genel Müdür

1. Bankanın Organizasyon Yapısı

Risk Yönetimi Değerlendirme Kısıtları	Kıstaslarla İlgili Banka Sistem Analizi	Evet	Hayır	Kısmen
Üst düzey yönetimin banka ve bankanın tüm şube	1. Bankanın organizasyon şeması, tüm üst düzey yönetimi, bankanın tüm yetkili makamlarını ve bankanın tüm şube ve bağlı şirketlerini kapsıyor			

<p>ve bağılı ortaklıkları için benimsediği kurumsal yapı. Kurumsal yapı (örgüt şeması) bankanın her bir çalışanını kapsaması gerekmemele birlikte bankanın tüm yetkili makamlarını kapsayacak şekilde olmalıdır.</p>	<p>mu?</p> <p>2. Organizasyon şeması, bankayı etkileyebilecek temel riskleri analiz eden bir risk yönetim birimini içeriyor mu?</p> <p>3. Bankanın bir uyum birimi mevcut mudur?</p> <p>4. Banka içerisinde, organizasyon şemasıyla uyacak şekilde yetki zinciri açıkça tesis edilmiş mi?</p> <p>5. Yönetim, organizasyon şemasındaki her pozisyona ait spesifik ve anlaşılır iş tanımları yapmış mı?</p> <p>6. İş tanımları, çalışanların performanslarının değerlendirilmesinde temel olarak alınıyor mu?</p> <p>7. Tüm çalışanlara, her yıl performans değerlendirmesi yapılıyor mu?</p>			
<p><u>Yorum/Notlar</u></p>				
<p><u>İç Denetimin Değerlendirmesi</u></p>				

2. Planlama Politikası

Risk Yönetimi Değerlendirme Kıstasları	Kıstaslarla İlgili Banka Sistem Analizi	Evet	Hayır	Kısmen
a. Üst yönetimin yıllık bütçe oluşturma (1 yıl) ve stratejik planlama	1. Üst yönetim, yıllık bütçe ve stratejik planlar yapılırken bankanın rekabet edebilmesini, ekonomik çevresini, yasal düzenleyici ortamı, sermaye pozisyonunu ve yeni uzun vadeli			

<p>(3-5 yıl) süreçlerini oluşturması ve bu planlamaların oluşma süreçlerinde Yönetim Kurulu / Genel Müdürün istekleri ve bankanın içinde bulunacağı ileriki ekonomik koşulları rolü.</p>	<p>kaynaklara ulaşımı gibi unsurlara dikkat ediyor mu?</p> <p>2. Bankada, ticaret alanları ile gelecekteki ekonomik büyüme ve gelişmeler hakkında tahminler yapabilmesi için, bir ekonomist var mı veya dışarıdan bu konu ile ilgili danışmanlık hizmeti alınıyor mu?</p>			
<p>b. Üst yönetimin banka portföyündeki maruz kalınan içsel risklerini ve kredi riskini, tanımlaması ve bunların yönetim metotlarını anlaması, üst yönetimin, bankanın tümünde bir risk kontrol farkındalığı oluşturması.</p>	<p>1. Banka, gelecekteki sermaye ve getiri performansını tahmin etmek için belirli ekonomik senaryolar kullanıyor mu? (örneğin dış yardımın azalması, gayrimenkul değerlerinde yüzde 10/25/50 gibi oranlarda değer kaybı vb.)</p> <p>2. Üst yönetim, bankaya tehdit oluşturabilecek iç ve dış potansiyel risk faktörlerinin farkında mı? Bu faktörlerin çeşitlerini, şiddetini ve barındırdığı riskleri biliyor mu?</p> <p>3. Üst yönetim, bankanın içsel riskleri ile ilgili kabul edilebilir limitler belirleyip, ilgili bölümleri gerekli şekilde bilgilendiriyor mu?</p> <p>4. Banka üst yönetimi, var olan duruma veya yeni planlanan aktivitelerin gerektireceği, beklenen büyüme rakamlarına göre, insan kaynakları planlaması yapıyor mu?</p> <p>5. Üst yönetim, bankanın tüm elemanları için bir eğitim programı sağlıyor mu?</p> <p>6. Bankanın iç denetçilerine, bankanın tüm risklerini anlayabilmeleri için gerekli eğitim veriliyor mu?</p> <p>7. Bankanın uyum birimine, kara para ve terörizmin finansmanı ile ilgili izleme ve saptama yapabilmesine yetecek derecede bir eğitim veriliyor mu?</p> <p>8. Bankanın tüm çalışanlarına, en azından yılda bir kez suç gelirlerinin aklanmasını önlemeye yönelik eğitim veriliyor mu?</p>			

Yorum/Notlar

İç Denetimin Değerlendirmesi

3. Risk Yönetimi Politikası

Risk Yönetimi Değerlendirme Kıstasları	Kıstaslarla İlgili Banka Sistem Analizi	Evet	Hayır	Kısmen
a. Üst düzey yönetimin, banka sermayesine yönelik çeşitli riskler arasındaki dengeye ve ayrıca bankanın risk alımında stratejilerin geliştirilmesinin ve risk yönetimi için çerçevenin tesis edilmesinin stratejik önemine dikkat etmesi.	<p>1. Üst düzey yönetim, uygun ve yeterli risk yönetim politikası hazırlaması gerektiğine dair sorumluluğu bulunduğu açıkça farkında mı?</p> <p>2. Üst düzey yönetim, temel risk politikalarının (risk alımı ve risk kontrolü) neler olduğuna karar verirken bankanın sermayesi ile riskler arasındaki ve yanı sıra her bir işletme faaliyeti arasındaki dengeye önem veriyor mu?</p> <p>3. Üst düzey yönetim, düzenli olarak risk yönetim sistemlerinin (Risk yönetimi birimi vasıtasıyla) etkinliğini kontrol ediyor mu?</p> <p>4. Üst düzey yönetim, çeşitli risklerin teşhisi, izlenmesi ve kontrol edilmesi bakımından gerekli çerçeveye, sisteme ve prosedürlere sahip mi?</p> <p>5. Üst düzey yönetim, kurum bazında kapsamlı bir risk yönetim sistemine sahip mi?</p>			
b. Bankanın çeşitli	1. Üst düzey yönetim, fon yaratan kaynakların ve			

işletme kollarındaki faaliyetlerinden kaynaklanan risklerini çeşitlendirmesi.	<p>yatırım araçlarının çeşitlendirilmesinin gerekliliğinin farkında mıdır?</p> <p>2. Bankanın, risk yönetimi politika ve prosedürlerinin, (tek bir borçluya olan limitleri de içerecek şekilde) yabancı para açık pozisyon limitlerinin, likit aktif limitlerinin, vb. risklerin önemini vurgulayan bir organizasyon ve operasyonel çerçevesi var mıdır?</p> <p>3. Banka, işletme faaliyetinde muhatap olduğu karşı tarafa aşırı bağımlı olmaktan kaçınıyor mu?</p>			
---	---	--	--	--

Yorum/Notlar

--

İç Denetimin Değerlendirmesi

--

C. Kar/Zarar Yönetimi

Risk Yönetimi Değerlendirme Kıstasları	Kıstaslarla İlgili Banka Sistem Analizi	Evet	Hayır	Kısmen
a. Üst düzey yönetimin ve bölümlerin bireysel olarak Kar/Zarar'ı izleme süreci ile bu süreçte risk ve getiri arasındaki dengenin dikkate alınması.	<p>1. Bankanın Kar/Zararı, müşteri karlılığı, şube karlılığı gibi muhtelif bakış açılarından ve konsolide bazda uzmanlaşmış bir departman tarafından (finans departmanı tarafından) gözetleniyor mu?</p> <p>2. Her bölüm, Kar/Zarar yönetimi yaparken, ayrılan dolaylı maliyetleri dikkate alarak hareket ediyor mu?</p> <p>3. Kar/Zarar koşulları belirlenirken, risk profilleri ve sermaye dağılımları gerekli şekilde dikkate alınıyor</p>			

	mu? 4. Kar/Zarar yönetimi için bir otomasyon destek sistemi bulunuyor mu? (örneğin mevduat ve plasmanların maliyet muhasebesi gibi.)			
b. Risk ve getiri arasındaki denge ile banka sermayesi ve risk arasındaki dengenin kaynakların bölümlere dağılımında dikkate alınması.	1. Banka, yeni bir iş için yatırım yapmadan önce gerekli sermaye ve diğer kaynakları saptıyor mu? 2. Her bölüm için belirlenen risk limiti, banka sermayesi göz önüne bulundurularak mı belirleniyor?			
c. Mevduat ve kredi fiyatlamasının operasyon-karlılık, piyasa koşulları ve riskler bakımından tasarlanması.	1. Bankanın, kredi ve mevduat fiyatlaması için yazılı bir politikası bulunuyor mu? 2. Fiyatlandırma için yetki devri açıkça belirlenmiş midir? 3. Fiyatlandırma politikasında, piyasa koşulları ve gelecekle ilgili tahminler dışındaki koşullara yer veriliyor mu?			
<u>Yorum/Notlar</u>				
<u>İç Denetimin Değerlendirmesi</u>				

D. Bağılı Şirketlerde (Ortaklıklarda) Risk Yönetimi (Eğer Varsa)

Risk Yönetimi Değerlendirme Kıstasları	Kıstaslarla İlgili Banka Sistem Analizi	Evet	Hayır	Kısmen
a. Bankanın finansal performans analizi yapılırken banka bağılı şirketlerle (ortaklıklarıyla) konsolide bazda mı yoksa solo olarak mı gözlemlendiği. Bankanın finansal performans analizinin bağılı şirketlerle (ortaklıklarıyla) konsolide veya solo olarak yapılması.	<p>1. Konsolide Finansal performans gözetimi (analizi), konsolide hesaplara dahil olan şirketlerin iş performansı anlaşılabilir olarak konsolide hesaplara yansıtılmak suretiyle mi yapılıyor?</p> <p>2. Finansal performans analizi, solo (bağımsız) olarak yapılması durumunda, bağılı şirketlerin karlılıkları tespit ediliyor (saptanıyor mu) mu?</p>			
b. Genel müdürlüğün, yurtiçi ve yurt dışında faaliyet gösteren bağılı şirketlerin var olan risklerini nasıl belirleme yöntemi ve bu riskleri ayrı ayrı izleyebilme kapasitesi.	<p>1. Bankada, bağılı şirketlerin operasyonlarını izlemekle sorumlu ayrı bir bölüm (birim) var mıdır?</p> <p>2. Banka, bağılı şirketler arasında gerçekleşebilecek olağanüstü (sıra dışı veya dikkat çekici) olayları, mesela yüksek meblağlardaki para transferlerini kontrol etme kapasitesine sahip mi?</p> <p>3. Banka Genel Müdürlüğü (idare merkezi), yurt dışındaki bağılı şirketlerin var olan risklerinden haberdar mı?</p> <p>4. Banka, finansal yapısındaki dayanıklılığının rasyonel bir düzeyde olduğunu (örneğin sermayesinin yeterliliğini) kontrol etmek için, yurt içi ve yurt dışı bağılı şirketlerinin maruz kaldığı riskleri düzenli olarak izliyor mu?</p> <p>5. Üst düzey yönetim, bağılı şirketlerle olabilecek her türlü işlemi anlayıp resmi olarak onaylıyorlar mı?</p> <p>6. Üst düzey yöneticiler, düzenli olarak bağılı şirketlerin kredi risklerini gösteren bir rapor hazırlıyorlar mı? (Kredi riskleri; krediler, kredi limitleri, akreditifler, teminat mektupları ve herhangi türdeki bir kredili satış anlaşması.)</p>			

Yorum/Notlar**İç Denetimin Değerlendirmesi****E. Genel Afet Senaryo Analizi ve Planlaması**

Risk Yönetimi Değerlendirme Kıstasları	Kıstaslarla İlgili Banka Sistem Analizi	Evet	Hayır	Kısmen
a. Üst düzey yönetimin doğal afet senaryolarını planlama yöntemleri.	1. Banka, olası bir afet sonucu, işletme planları, likidite ve sermaye yeterliliğinin nasıl etkilenebileceği konusunda planlama yapıyor mu?			
b. Mevcut iki afet senaryoda, banka sermaye yeterliliği ve likidite sürekliliğini sağlamak maksatlı yapılan projeler.	1. Yapılan analizler, bilanço, bilanço dışı işlemleri ve ayrıca kar –zarar hesaplarını içerecek şekilde mi hazırlanıyor? 2. Yapılan analizler, artan maliyet bedellerini, azalan sendikasyon kredi ve dış borç vadelerini kapsıyor mu? 3. Yapılan analizler, gerek özel gerekse tüzel kişi mevduatlarındaki azalışı içeriyor mu? 4. Yapılan analizler, likidite azalması sonucu hisse ve tahvil fiyatlarının düşüşünü göz önünde bulunduruyor mu?			

Yorum/Notlar**İç Denetimin Değerlendirmesi**

Not: Koyu renk alanlar 'eğer varsa' niteliğindeki sorularla ilgili olup, banka faaliyetleri arasında, belirlenen faaliyetlerin olması halinde cevaplanacaktır.